

การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบต่อระหว่าง การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่
สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

Professional Audit Skepticism moderate effect of Knowledge Management of
Key qualities on Audit Quality Excellence

คัมภีร์ เนตรอัมพร
ศรีสุตา อินทมาศ
รณพร พิทักษ์มวลงน

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่อง	การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบระหว่าง การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี
ชื่อ นามสกุล	นายคัมภีร์ เนตรอัมพร นางศรีสุตา อินทมาศ และนางสาวรณพร พิทักษ์มวลชน
กลุ่มวิชา และคณะ	การบัญชี คณะบริหารธุรกิจ
ปีการศึกษา	2567

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบระหว่าง การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชี จำนวน 64 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุ พบว่า จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี และแรงจูงใจของผู้สอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงคุณภาพงานสอบบัญชี คุณภาพของผู้สอบบัญชี และคุณภาพขององค์กร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตลอดจนการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การวิจัยแสดงให้เห็นว่าการจัดการความรู้ และการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพมีผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ การศึกษานี้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนามาตรฐานและเสริมสร้างความน่าเชื่อถือของวิชาชีพในระดับสำนักงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชี หน่วยงานกำกับดูแล และสถาบันการศึกษาในอนาคต

Title	Professional Audit Skepticism moderate effect of Knowledge Management of Key qualities on Audit Quality Excellence
Researcher	Mr.Khampee Netumporn, Mrs.Srisuda Intamas, and Miss Ronnaphon Pitakmulchon
Department	Accountancy
Year	2024

ABSTRACT

The objective of this research to investigate Professional observation and skepticism influence the relationship between critical quality knowledge management and audit quality excellence, which was conducted with data collected from 200 auditors. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, multiple correlation analysis, and multiple regression analysis.

The multiple regression analysis revealed that auditor ethics and auditor motivation were significantly positively related to overall quality knowledge management. Furthermore, audit quality, auditor quality, and organizational quality were significantly positively related to overall audit quality excellence. Furthermore, professional skepticism and observation were significantly positively related to overall audit quality excellence. The study demonstrated that knowledge management and professional skepticism significantly impact audit quality. This study could be used to develop standards and enhance the credibility of the profession at the auditing firm, auditor, regulatory agency, and educational institution levels in the future.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบต่อระหว่าง การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือจากท่านผู้เกี่ยวข้อง คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกคน นักศึกษา เพื่อนร่วมงาน ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง ต้องขอขอบคุณครู อาจารย์ ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้เกี่ยวกับการบัญชี และการจัดทำวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยต้องกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณ ผู้บริหารคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้การสนับสนุน จัดหาแหล่งทุน สถานที่ทำงานวิจัย และให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ รวมถึงสาขาวิชาการบัญชี และหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลในการทำงานวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ได้ช่วยตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้ ทำให้งานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ที่ให้กำลังใจในการทำงานวิจัยทุกท่านเสมอมา คุณค่า และประโยชน์ของงานวิจัยนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้แบ่งปันประสบการณ์และแนะแนวทางที่ดีมีคุณค่าแก่ผู้วิจัยจนกระทั่งงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คัมภีร์ เนตรอำพร

หัวหน้างานวิจัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	6
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.4 ขอบเขตของโครงการวิจัย.....	6
1.5 สมมติฐานการวิจัย.....	7
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี.....	11
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ.....	15
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ.....	16
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย	
3.1 วิธีการศึกษา.....	25
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
3.4 การสร้างและทดสอบเครื่องมือ.....	28
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	46
5.2 การอภิปรายผล.....	47
5.3 ข้อเสนอแนะงานวิจัย.....	51
5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	51
บรรณานุกรม.....	53
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	66
ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือ.....	78
ประวัติผู้วิจัย.....	88

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	35
4-2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ.....	37
4-3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ.....	38
4-4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี.....	38
4-5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี.....	39
4-6 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพส่งผลกระทบต่อระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี.....	41
4-7 ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญโดยรวม.....	42
4-8 ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม.....	43
4-9 ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพส่งผลกระทบต่อระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี โดยรวม.....	44

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
-------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันผู้ประกอบการวิชาชีพผู้สอบบัญชีกำลังเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี นับตั้งแต่การเกิดขึ้นของระบบอินเทอร์เน็ต จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้เกิดนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้ส่งผลกระทบต่อวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการเข้ามาของปัญญาประดิษฐ์ ที่ช่วยในการวิเคราะห์ การประมวลผล และการตัดสินใจ ทักษะทางด้านบัญชีของผู้สอบบัญชี (Accounting Skill of Auditor) เป็นความเชี่ยวชาญที่สำคัญที่สุดที่ผู้สอบบัญชี ต้องมีเนื่องจากเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (International Education Standard : IES, 2012) ได้อธิบายถึงความสามารถของผู้สอบบัญชีมืออาชีพ ต้องมีลักษณะของนักบัญชีมืออาชีพ และจะต้องมีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านการตรวจบัญชี บัญชีเงิน และการรายงานตามระดับรวมทั้งทักษะทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ ทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการตรวจสอบบัญชีตลอดจนการตระหนักถึงคุณค่าบนพื้นฐานของจริยธรรมและ ทัศนคติที่ดีทางวิชาชีพ รวมถึงการมีประสบการณ์เชิงปฏิบัติและที่สำคัญต้องสอบผ่านการประเมินความสามารถเป็นผู้สอบบัญชีมืออาชีพ อาจกล่าวได้ว่า ทักษะทางด้านบัญชีของผู้สอบบัญชีเป็นพื้นฐานสำคัญของการเป็นผู้สอบบัญชีมืออาชีพ และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้งานสอบบัญชีประสบผลสำเร็จ การมีทักษะด้านบัญชีของผู้สอบบัญชีจะทำให้การตรวจสอบและรับรองงบการเงินมีความถูกต้องแม่นยำ และลดข้อผิดพลาดในการแสดงความคิดเห็นในงบการเงินได้ (Salameh, R. et al., 2015 : 48) ซึ่งทักษะทางบัญชีที่สำคัญสำหรับผู้สอบบัญชีหรือผู้ปฏิบัติงานในวิชาชีพสอบบัญชีประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ทักษะด้านบุคคล ทักษะด้านสัมพันธ์ และการสื่อสารรวมถึงทักษะด้านองค์กร และการจัดการธุรกิจ (IES, 2012)

ในยุคดิจิทัลของผู้สอบบัญชี คือ การมีทัศนคติและมุมมองในการเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง การมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพในการใช้ดิจิทัลเทคโนโลยี ความฉลาดและสติปัญญาในการใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีที่แสดงออกในรูปแบบการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การควบคุมตนเองและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้สภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยรวมแล้วสมรรถนะและความชำนาญพิเศษในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีจะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดความยั่งยืนของผลลัพธ์การสอบบัญชีในระยะยาวและในอนาคต (Phornlaphatrachakorn, 2020)

การมีทักษะและประสบการณ์จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานตรวจสอบมีอิทธิพลต่อการบ่มเพาะพฤติกรรมของบุคคลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการใช้ดุลพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (Palmer, Ziegenfuss & Pinsker, 2004) ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีผลกระทบต่อการเพิ่มประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตรวจสอบตามกระบวนการสอบบัญชีที่กำหนดไว้ในมาตรฐานทางวิชาชีพ การใช้ดุลพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และคุณภาพการสอบบัญชี (Betti & Sarens, 2020) ทั้งนี้ผู้สอบบัญชีสมัยใหม่หรือผู้สอบบัญชียุคใหม่ต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมหลายประการเพื่อ สนับสนุนการปฏิบัติงานในยุคดิจิทัล ที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในทุกขั้นตอนขององค์กร และมีการนำ ระบบคลาวด์ (Clouds) และ ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เข้ามาใช้เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน (ดิชพงศ์ พงศ์ภัทรชัย, 2559) นอกจากนี้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ และมีจรรยาบรรณวิชาชีพ (จิตติมา ขำดำ, สุพิศ ฤทธิ์แก้ว และสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2562) พัฒนาศักยภาพและสร้างมูลค่าให้กับตนเองในด้านต่างๆ ประกอบด้วย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา และด้านภาษา (สรวิชชุ บุญวุฒิและไพฑูรย์ อินตะชนัน, 2559) รวมถึงทักษะที่จำเป็นอีกหลายประการ อาทิเช่น ความเข้าใจในการทำธุรกิจ มีความรู้ความสามารถในการทำธุรกิจ และความเข้าใจทางเศรษฐกิจเพื่อใช้ในการตัดสินใจ และคิดวิเคราะห์อย่างทันทั่วถึงต่อ เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น (ชุมพล รอดแจ่มและรุ่งระวี มั่งสิงห์, 2562)

นอกจากนี้ในปัจจุบันผู้บริหารต่างต้องการนักลงทุนเพื่อให้ดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การจัดทำงานการเงินต้องมีผลกำไรเพื่อเป็นไปตามการตัดสินใจของนักลงทุน โดยนักลงทุนมีตัวช่วยในการตัดสินใจลงทุน นั่นคือ รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและงบการเงินที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นมูลเหตุสำคัญต่อผู้บริหารในการรายงานผลกำไรให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือเป็นไปตามความคาดหวังของนักลงทุน ไม่ว่าจะเป็นการรายงานผลกำไรที่เป็นบวก การรายงานผลกำไรที่แสดงถึงแนวโน้มที่ดีขึ้น หรือการรายงานผลกำไรที่เกินกว่าที่นักลงทุนคาดการณ์ เช่น กรณีของ Enron ซึ่งเป็นบริษัทพลังงานขนาดใหญ่ของสหรัฐอเมริกาที่ทำการตกแต่งงบการเงินหลากหลายวิธี ไม่จะเป็นการสร้างรายการเท็จ ไม่เปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วน ทำให้แสดงผลการดำเนินงานที่ผิดปกติ กำไรผิดจากความเป็นจริง และทำให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความเข้าใจผิด ซึ่งสาเหตุเกิดจากผลประโยชน์ที่ซับซ้อนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Enron กับผู้สอบบัญชี ทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่นในข้อมูลที่แสดงในรายงานทางการเงินของบริษัทที่ขาดความน่าเชื่อถือ นี่จึงเป็นเหตุที่ทำให้หน่วยงานในการกำกับดูแลให้ความสำคัญกับคุณภาพงานสอบบัญชีมากขึ้น หรือกรณีของบริษัท โตชิบา ผู้ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้ารายใหญ่ของญี่ปุ่น ในปี 2015 พบว่า มีการตกแต่งบัญชีถึง 7 ปีทำให้บริษัทมีผลกำไรเกินจริง ซึ่งเป็นผลมาจากผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานตรวจสอบที่ขาดการยึดหลักจรรยาบรรณ ขาดความรู้ความสามารถ ขาดแรงจูงใจที่ดี ขาดทักษะ และขาดการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

ก่อให้เกิด ความล้มเหลวในการรับรองงบการเงินที่ให้ความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้งบการเงิน เหตุผลเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่ผู้สอบบัญชี ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในการประกอบวิชาชีพ (สมชาย สุภัทรกุล, 2548 ภัทรพงศ์ เจริญกิจจารุกร, 2556, BBC, 2015)

ในการประกอบวิชาชีพ ผู้สอบบัญชีควรมีการยึดหลักจรรยาบรรณ สืบเนื่องจากการพัฒนาในวิชาชีพบัญชีในระหว่างประเทศที่วิชาชีพบัญชีในประเทศไทยมีส่วนร่วมและเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่เชื่อมต่อกันทั่วโลก โดยเฉพาะในส่วนของตลาดทุน มาตรฐานวิชาชีพบัญชีจึงต้องพัฒนาไปพร้อมกันทั้งมาตรฐานการรายงานทางการเงิน มาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ และมาตรฐานทางจรรยาบรรณ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ทั้งความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน ความมุ่งมั่นต่องาน ควรตระหนักถึงความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ไม่ปิดบังหรือบิดเบือนข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและสร้างความพึงพอใจต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากที่สุด (มนัสนันท์ กิตติเจริญ ภาคิน และสุรีย์ โปษกรณัญ, 2564, ปกรณ์ เพ็ญภาคกุล, 2562)

ความรู้ความสามารถ เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ซึ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุมการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ โดยสภาวิชาชีพ และมีข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติในเรื่องของความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี ประกอบด้วย การใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ การประกอบวิชาชีพโดยมีความสามารถที่เพียงพอ การประกอบวิชาชีพด้วยความมุ่งมั่นและขยันหมั่นเพียร และการศึกษาหาความรู้และความชำนาญเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีจะต้องมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานโดยการประกอบวิชาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบและใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านการสอบบัญชีที่มีคุณภาพ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553 : 72 ; อ้างถึงในฐิติรัตน์ มีมาก, 2559)

แรงจูงใจของผู้สอบบัญชี ถือเป็นตัวแปรสำคัญประการหนึ่งที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงาน ที่เพิ่มมากขึ้นหากได้รับการจูงใจที่เหมาะสม โดยแรงจูงใจนั้นมีส่วนช่วยที่ทำให้เกิดความเต็มใจในการปฏิบัติงาน ความพอใจมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้ดีที่สุดและประสบความสำเร็จด้านการสอบบัญชี เป็นผลทำให้คุณภาพงานสอบบัญชีเกิดประสิทธิภาพสูงสุดก็ต่อเมื่อผู้ปฏิบัติงานมีแรงจูงใจในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เพื่อก่อให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้หากองค์กรใด ไม่มีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแล้ว ย่อมไม่สามารถโน้มน้าวจิตใจผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้สึกผูกพัน ต่อองค์กร ผลงานที่ออกมาย่อมไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วาง

ไว้ซึ่งนำไปสู่การทำงานที่ขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นแรงจูงใจของผู้สอบบัญชีจึงมีผลต่อทักษะในการปฏิบัติงาน (กิ่งแก้ว กิจเกียรติ, 2562, จริยญา ครุพิพรม, 2553, ธงชัย สันติวงษ์, 2551, พะยอม วงศ์สารศรี, 2542)

ทักษะของผู้สอบบัญชีในการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชี เพราะบัญชีถือเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญของธุรกิจที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นไปของธุรกิจ ทำให้ทราบผลการดำเนินงานของกิจการในขณะใดขณะหนึ่งว่ากิจการมีสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นจำนวนเท่าไร ทราบฐานะการเงินของกิจการในขณะใดขณะหนึ่ง ว่ากิจการมีผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาว่ามีกำไรหรือขาดทุนเป็นจำนวนเท่าไร ดังนั้นจึงทำให้ผู้สอบบัญชียังต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อให้ได้ผลของงาน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด (อภิสร่า ตันติจิรวณิช, 2554)

อีกหนึ่งส่วนสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ไม่ว่าจะเป็นการบริการให้ความเชื่อมั่น ซึ่งแสดงออกมาในการปฏิบัติงานระดับบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพ คือ การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งประกอบไปด้วย ความเชื่อที่มีผลต่อพฤติกรรมและคุณลักษณะ ทศนคติและค่านิยม ด้านจริยธรรม ระดับความสามารถที่ผลักดันให้ผู้ประกอบวิชาชีพ มีระดับความสงสัยเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลจากความรู้อัตลักษณ์บุคคล ดังนั้นหากผู้สอบบัญชีมีการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีใช้ในการประเมินสถานการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึง การแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากข้อผิดพลาดหรือการทุจริตและการประเมินหลักฐานการสอบบัญชีได้อย่างครบถ้วน (สุริรัตน์ ต๊ะดุษฎี, จีราภรณ์ พงศ์พันธ์พัฒน และณัฐนันท์ ฐิตยาปราโมทย์, 2565)

จากทั้งหมดที่กล่าวมานี้ชี้ให้เห็นว่าเมื่อมีการลงทุนที่มากขึ้น ผู้ลงทุนมักต้องการความเชื่อถือของบริษัทนั้นๆ ที่จะเข้าร่วมลงทุนส่งผลให้วิชาชีพสอบบัญชีเป็นที่ต้องการในเชิงเศรษฐกิจก่อให้เกิดวิชาชีพการสอบบัญชีเพื่อช่วยลดความเสี่ยงของข้อมูลในงบการเงินเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการสอบบัญชี ซึ่งทำให้ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความเห็นต่องบการเงิน โดยการตรวจสอบบัญชีเพื่อค้นหาข้อผิดพลาดและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการจัดทำงบการเงิน สิ่งสำคัญที่ช่วยให้การตรวจสอบบัญชีมีประสิทธิภาพได้นั้นคือ ผู้สอบบัญชีจะต้องให้ความสำคัญต่อคุณภาพการสอบบัญชี จึงจะทำให้คุณภาพงานสอบบัญชีที่แสดงออกมานั้นน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของนักลงทุน อธิบายว่า คุณภาพการสอบบัญชี คือการที่งบการเงินปราศจากข้อผิดพลาดใดๆ หากผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานบกพร่องไม่ได้ใช้หลักจรรยาบรรณ ความรู้ความสามารถ แรงจูงใจ ทักษะ และความซื่อสัตย์อย่างเต็มที่หรือละเลยต่อข้อผิดพลาดที่ตรวจพบ จนส่งผลให้งบการเงินที่ตรวจสอบมี

ข้อผิดพลาด โดยตัวผู้สอบบัญชีสามารถวัดคุณภาพในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยตัวบ่งชี้คุณภาพการสอบบัญชี ประกอบด้วย ความถูกต้องตามสาระสำคัญ ความเที่ยงธรรม ความครบถ้วนสมบูรณ์ การทันต่อเวลา ความเป็นผู้นำ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และความชำนาญการเทคโนโลยีสารสนเทศ (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ, 2557 ทิพวรรณ ศิริมาตร, 2555 : 2)

ดังนั้นผู้สอบบัญชีควรเน้นคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีความถูกต้อง ความเที่ยงธรรม ความครบถ้วน การทันต่อเวลา ความเป็นผู้นำ มีประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล เพื่อให้การรายงานของผู้สอบบัญชีเป็นที่น่าเชื่อถือต่อผู้ใช้งบการเงิน คุณภาพของรายงานผู้สอบบัญชีซึ่งผู้สอบได้ลงความเห็นไว้ในงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งการรายงานงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดไว้ รวมถึงการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี เพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงประโยชน์เศรษฐกิจในอนาคต ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีต้องมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่ดีมีศักยภาพ ในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงแก้ไขงานให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ ต่อผู้ใช้งบการเงินที่สามารถตรวจสอบความผิดปกติที่เป็นสาระสำคัญในงบการเงินได้ ซึ่งคุณภาพของผู้สอบบัญชีต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ความรู้ความสามารถ แรงจูงใจของผู้สอบบัญชีและทักษะของผู้สอบบัญชีที่สำคัญมีการให้คำปรึกษาหารือที่ส่งผลให้ธุรกิจได้นำไปปรับปรุงให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานอย่างยั่งยืนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายในและด้านการเรียนรู้และพัฒนา ดังนั้น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปได้ (ณัฐธิดา พู่เฟื่องสมบัติ, 2559, พวงพะยอม วนาพัฒนสิน และคณะ, 2555, อรุณา แก้วสิทธิ์, 2561)

จากเหตุการณ์ข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาเรื่อง การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบระหว่ง การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี มีผู้ศึกษา ไม่มากเท่าที่ควรในขณะที่ความต้องการคุณภาพงานสอบบัญชีประกอบด้วยถูกต้องตามสาระสำคัญอย่างดีเยี่ยม ยึดถือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างเต็มเปี่ยม การทันต่อเวลาอย่างเหนือชั้นสุดยอดความเป็นผู้นำ สังสมประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และความชำนาญการเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล ได้รับความสนใจจากผู้ใช้งบการเงินและบุคคลที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบต่อระหว่าง การจัดการความรู้ ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 เพื่อเป็นการขยายองค์ความรู้ของการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพที่มีผลต่อความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

1.3.2 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอบบัญชีสามารถนำผลการศึกษาไปปรับใช้ในการพัฒนาทักษะความสามารถ และการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพงานสอบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

1.3.3 เพื่อเป็นแนวทางให้สำนักงานสอบบัญชีสามารถใช้ผลการวิจัยพัฒนากระบวนการทำงาน การจัดการความรู้ และมาตรการควบคุมคุณภาพภายในองค์กร เพิ่มความน่าเชื่อถือและความสามารถในการแข่งขัน

1.3.4 เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานกำกับดูแลสามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดแนวทางการสนับสนุนมาตรฐาน และประเมินคุณภาพงานสอบบัญชีให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

1.3.5 เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนด้านบัญชีและสอบบัญชี บูรณาการความรู้ ทักษะ และจริยธรรมวิชาชีพ เพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาเข้าสู่วิชาชีพบัญชี

1.4 ขอบเขตของโครงการวิจัย

1.4.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชี ในประเทศไทย จำนวน 1,060 คน (สภาวิชาชีพบัญชี, 2566)

1.4.2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชี ในประเทศไทย จำนวน 290 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 43) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

1.4.3. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชีในประเทศไทย

1.4.4. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 1 ตุลาคม 2566– 30 กันยายน 2567

1.4.5. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรที่ใช้ คือ ผู้สอบบัญชีในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 64 ราย (สภาวิชาชีพบัญชี, 2566)

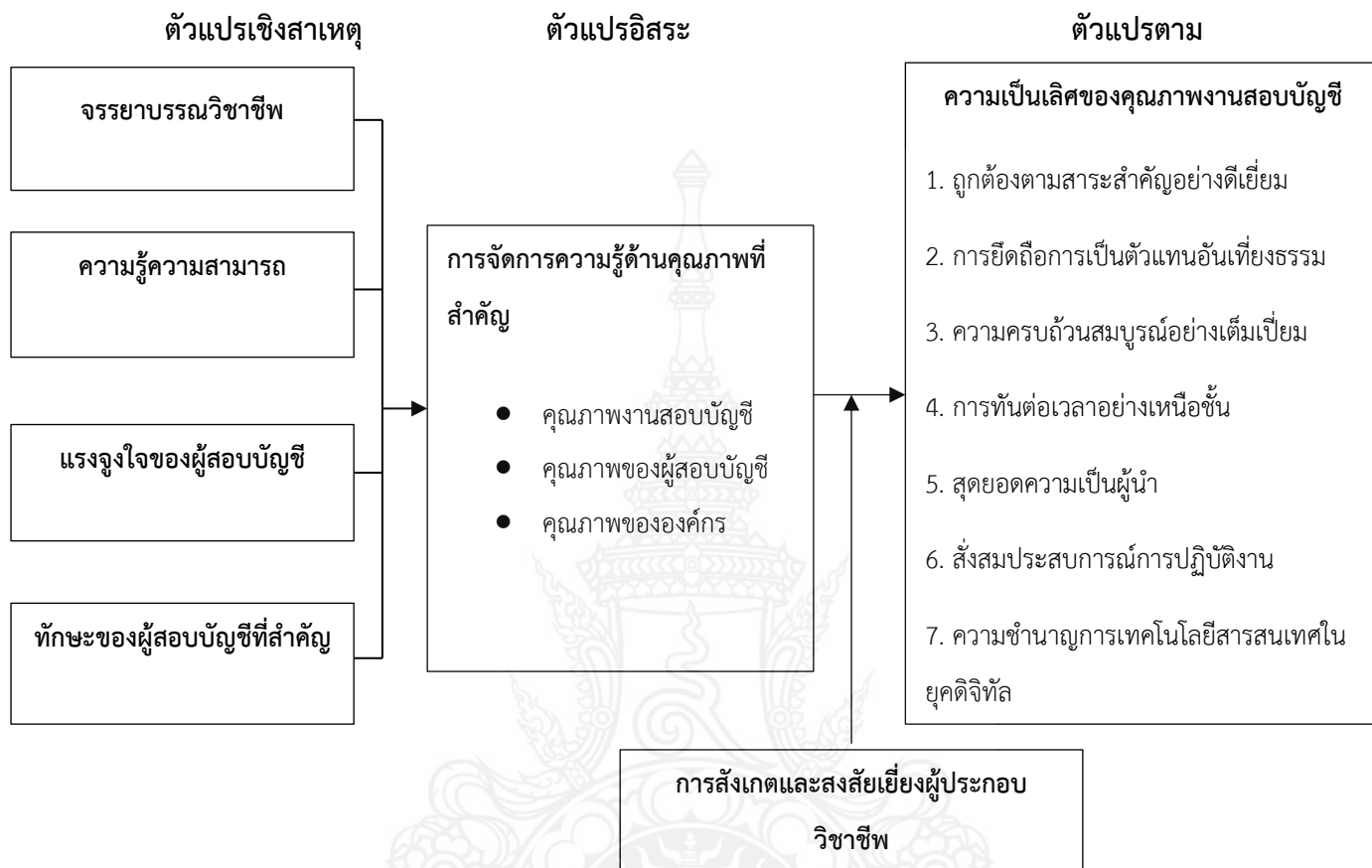
1.5 สมมติฐานการวิจัย

- 1.5.1 การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี
- 1.5.2 จรรยาบรรณวิชาชีพ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ
- 1.5.3 ความรู้ความสามารถที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ
- 1.5.4 แรงจูงใจของผู้สอบบัญชีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ
- 1.5.5 ทักษะของผู้สอบบัญชีที่สำคัญมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ
- 1.5.6 การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพมีอิทธิพลเชิงบวกระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญที่มีต่อความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

โดยสามารถกำหนดเป็นสมมติฐานย่อย ๆ ได้ดังนี้

- H1 : การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วย ด้านคุณภาพงานสอบบัญชี ด้านคุณภาพของผู้สอบบัญชี และด้านคุณภาพขององค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี ประกอบด้วย ความถูกต้องตามสาระสำคัญอย่างดีเยี่ยม ยึดถือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างเต็มเปี่ยม การทันต่อเวลาอย่างเหนือชั้น สุดยอดความเป็นผู้นำ สังคมประสบการณ์การปฏิบัติงาน และความชำนาญเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล
- H2 : การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลเชิงบวกระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ และความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี ประกอบด้วย ความถูกต้อง ตามสาระสำคัญอย่างดีเยี่ยม ยึดถือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างเต็มเปี่ยม การทันต่อเวลาอย่างเหนือชั้น สุดยอดความเป็นผู้นำ สังคมประสบการณ์การปฏิบัติงาน และความชำนาญเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล
- H3 : จรรยาบรรณวิชาชีพส่งผลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ
- H4 : ความรู้ความสามารถส่งผลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ
- H5 : แรงจูงใจของผู้สอบบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ
- H6 : ทักษะของผู้สอบบัญชีที่สำคัญส่งผลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบระหว่าง การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบในการวิจัย โดยแบ่งเป็นดังนี้

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ทฤษฎี Resource-Based

เป็นทฤษฎีที่ได้อธิบายถึงผลการดำเนินงานของกิจการที่มีความแตกต่างกันอยู่กับทรัพยากรที่มี คุณค่าของกิจการเหล่านั้น ซึ่งทฤษฎีนี้มีข้อสมมติฐาน 2 ประการ คือกิจการภายในอุตสาหกรรมเดียวกันมี ทรัพยากรที่แตกต่างกัน และทรัพยากรเหล่านี้ไม่สมบูรณ์ทุกกิจการในอุตสาหกรรมเดียวกัน ดังนั้นความ แตกต่างด้านทรัพยากรเป็นทรัพยากรที่คงทนระยะยาว (Barney, 1991) ทรัพยากรเหล่านั้นช่วยให้ ความได้เปรียบทางการแข่งขันระยะสั้นเป็นความได้เปรียบทางการแข่งขันที่ยั่งยืน และ Barney, 1991 ได้ เสนอว่าลักษณะที่สำคัญของทรัพยากรเชิงกลยุทธ์ ซึ่งจะก่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันแบ่ง ออกเป็น 4 ปัจจัย คือ 1) ทรัพยากรนั้นต้องมีคุณค่าในการดำเนินธุรกิจและการแข่งขันอย่างแท้จริง (Valuable Resource) ซึ่งหมายถึงทรัพยากรที่มีผลต่อการกำหนดกลยุทธ์ให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ ซึ่งทรัพยากรที่มีคุณค่าคือทรัพยากรที่สร้างโอกาส และลดอุปสรรคขององค์กร 2) ทรัพยากรนั้นต้องหายาก (Rare Resources) องค์กรได้เปรียบทางการแข่งขันเพราะมีทรัพยากร ซึ่งคู่แข่งใน อุตสาหกรรมไม่มี และผู้ที่ครอบครองทรัพยากรที่หายากจะเป็นผู้ที่มีความได้เปรียบ 3) ทรัพยากรเหล่านั้นต้องไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ หากจะลอกเลียนแบบต้องมีต้นทุนสูงมาก (Imitate Resources) หรือ ทรัพยากรเหล่านั้นมีความเป็นเอกลักษณ์, ผู้อื่นทำเหมือนได้ยาก, มีความกำกวมหรือความไม่ชัดเจนว่าจะ สามารถสร้างหรือหาใหม่ได้ และเป็นทรัพยากรที่ยากต่อการเลียนแบบทางสังคม 4) ทรัพยากรเหล่านั้นไม่สามารถหา

ทดแทนได้ (Non-substitutable Resources) ทั้ง 4 ลักษณะเรียกรวมๆ ว่า VRIN (Barney, 1991) ซึ่งทรัพยากรขององค์กรทั้ง 4 ลักษณะ สามารถที่จะทำให้คู่แข่งต้องเจอกับอุปสรรค และ ทำให้เพิ่มความเป็นไปได้ที่องค์กรจะมีกำไรเพิ่มขึ้นในอนาคต และความรู้ที่อยู่ในตัวของ บุคคล ก็ถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญอีกประเภทหนึ่ง ดังนั้นการที่องค์กรจะมีความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน องค์กรต้องสามารถทำให้บุคคลเหล่านั้นถ่ายทอดความรู้จากตัวเองไปให้ผู้อื่น องค์กรความรู้ที่ได้ถูกสะสมมา จะต้องมีการถ่ายทอดต่อกันไป

อย่างไรก็ตาม กรอบทฤษฎีของ RBV ให้ความสนใจ หรือมุ่งเน้นไปที่ทรัพยากร และ ความสามารถที่มีอยู่ในองค์กรว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สามารถจะมีข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน ทรัพยากรให้ รวมถึงทรัพย์สินทั้งหมดขององค์กร ความสามารถขององค์กร กระบวนการทำงาน เอกลักษณะขององค์กร ข้อมูลสารสนเทศ ประสบการณ์ ความรู้และเทคโนโลยี (Maijor and Witteloostuijn, 1996) ความสามารถที่มีคือความสามารถในการที่จะกำหนดหรือวางแผนงาน (Deploy) และนำทรัพยากรที่มีความแตกต่างกันมารวมเข้าด้วยกันได้การรวมตัวกันอย่างเป็นปกติกระบวนการที่ใช้ในองค์กรเพื่อส่งผลสิ่งที้องค์กรต้องการ (สุวิทย์ ไวยทิพย์, 2561)

ทฤษฎีใช้อธิบายถึงประสิทธิภาพการสอบบัญชีในแต่ละด้าน ประกอบด้วยด้านการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ด้านการมีจรรยาบรรณในการทำงานของผู้สอบบัญชี ด้านความรอบคอบ และทันเวลาในการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีเป็นกระบวนการปฏิบัติงานและความรู้ความสามารถขององค์กรคือทรัพยากรที่มีผลต่อการกำหนดกลยุทธ์ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และรวมถึงความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชีเป็นกระบวนการทำงานที่ใช้ในองค์กร และนำทรัพยากรที่มีความแตกต่างกันมารวมเข้าด้วยกันได้ เพื่อส่งผลสิ่งที้องค์กรต้องการที่ส่งผลไปยังความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

2.1.2 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (Cognitive Theory)

ทฤษฎีนี้มุ่งเน้นความเข้าใจและการอธิบายถึงพฤติกรรมและการกระทำของบุคคล ซึ่งทฤษฎีนี้ อธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์จากปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น เพื่อน ครอบครัว เป็นต้น ปัจจัยการรับรู้ส่วนบุคคล เช่น ประสบการณ์เดิม สถานการณ์ ความต้องการและ หน้าที่รับผิดชอบของบุคคล (สุวิทย์ ไวยทิพย์, 2561)

ทฤษฎีนี้นำมาใช้ในตัวแปรการพัฒนาการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง เพราะทฤษฎีนี้ใช้ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมาอธิบายถึงพฤติกรรมจากการกระทำ การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การตรวจสอบที่ต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาและความเข้าใจในกฎระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชี และความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานการสอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง สามารถช่วยให้การ

สอบบัญชีมีคุณภาพ และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การพัฒนาการสอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง โดยการให้มีปัจจัยการรับรู้ส่วนบุคคล เช่น การสอบหลักสูตรตรวจสอบบัญชีและมีการทบทวนวรรณกรรมด้านปรัชญาและการอบรมเกี่ยวกับตรรกะจากหลักสูตรทางบัญชีของผู้สอบบัญชี

2.2. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

จารินยา แก้วสุริยา (2560) ทำการศึกษาถึง “ผลกระทบของคุณภาพในการสอบบัญชีและความต่อเนื่องในการสอบทาน งานสอบบัญชีที่มีต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย” โดยคุณภาพของการสอบบัญชีเป็นผลสะท้อนให้เห็นว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่เป็นผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ได้ใช้กระบวนการในการตรวจสอบในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพในการตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงิน ผู้สอบบัญชีต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้และต้องใช้วิธีการตรวจสอบตามมาตรฐานการรับรองไว้โดยทั่วไป ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาผลกระทบของคุณภาพในการสอบบัญชีและความต่อเนื่องในการสอบบัญชีที่มีต่อความน่าเชื่อถือ ในการสอบบัญชีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 389 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และเป็นตัวแปรที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น การสื่อสารที่ถูกต้องตามควร ไม่ลำเอียงทั้งจากทัศนคติและการประเมินที่เป็นกลาง พิจารณาจากความจริง การสังเกตการณ์ การสรุป การเสนอแนะต้องได้มาจากการกระทำที่ปราศจากอคติลำเอียง โดยไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัว จะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี

2. ความต่อเนื่องในการสอบทานงานสอบบัญชี ด้านการมุ่งเน้นควบคุมงานสอบบัญชี เป็นตัวแปร ที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น การตระหนักถึงความรับผิดชอบในการรักษาและควบคุมคุณภาพในการสอบบัญชี และทำความเข้าใจ ในระบบงานสอบบัญชีให้ชัดเจนจะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี

ณัฐญา เสียวครบุรี (2562) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของเทคนิคการตรวจสอบทุจริต ที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย” การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อทดสอบผลกระทบของเทคนิคการตรวจสอบทุจริตที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 116 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า เทคนิคการตรวจสอบทุจริต ด้านเทคนิคการสัมภาษณ์ และด้านเทคนิคการรวบรวมข้อมูล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม ดังนั้น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ควรให้ความสำคัญต่อเทคนิคการสัมภาษณ์ เพื่อสอบถามข้อมูลที่ไม่ปรากฏในงบการเงิน โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจะต้องสอบถามจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เทคนิครวบรวมข้อมูลการตรวจสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อทันกาลต่อการรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ดวงเนตร ชูผล (2560) ทำการศึกษาถึง “ความสัมพันธ์ระหว่างระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี กับคุณภาพการสอบบัญชี ในกรมตรวจบัญชีสหกรณ์” การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นและความแตกต่างของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพตามระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีและคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาครัฐในกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ 2) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีกับคุณภาพการสอบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ จำนวน 120 ราย

ผลการศึกษาพบว่า ผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพตามระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีและคุณภาพการสอบบัญชีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งผู้สอบบัญชีที่มีข้อมูลประชากรศาสตร์ ด้านเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การสอบบัญชีที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพตามระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีและคุณภาพการสอบบัญชีไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้สอบบัญชีที่มีอายุและพื้นที่ปฏิบัติงานแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีและคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมคุณภาพตามระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีกับคุณภาพการสอบบัญชี พบว่า การควบคุมคุณภาพตามระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีในทุกด้าน เว้นด้านความรู้ความสามารถ การสั่งสมประสบการณ์การปฏิบัติงานไม่ส่งผลกระทบกับคุณภาพการสอบบัญชี

อภิชาติ การะเวก (2565) ทำการศึกษาถึง “คุณภาพการตรวจสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาทักษะของนักบัญชีต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน และ 2. ศึกษาคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจผล

การศึกษาพบว่า ผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 30-35 ปี จบระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีประสบการณ์ในการตรวจสอบรายงานทางการเงินไม่เกิน 5 ปี ผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่ได้เข้ารับการฝึกอบรม 1-2 ครั้ง

ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะของนักบัญชีต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน พบว่า จรรยาบรรณ อยู่ในระดับปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับปฏิบัติมาก และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอยู่ในระดับปฏิบัติมาก สำหรับความรู้ทางด้านวิชาชีพ พบว่า ด้านการบัญชี อยู่ในระดับปฏิบัติมากที่สุด รองลงมา เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความรู้ทั่วไป อยู่ในระดับปฏิบัติมาก และ 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี และทักษะของผู้สอบบัญชีผลงานวิจัยสะท้อนให้เห็น ถึงความสำคัญของจรรยาบรรณของนักบัญชีและศักยภาพของนักบัญชีเป็นคุณสมบัติที่พึงมีทำให้เป็นที่ยอมรับในการตรวจสอบธุรกิจ

อรอุมา แก้วสิทธิ์ (2561) ทำการศึกษาถึง “คุณภาพงานสอบบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” โดยคุณภาพงานสอบบัญชี ที่ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญกับการเงินมากขึ้น เพราะผู้บริหารหรือนักลงทุนต้องการได้รับข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ มีการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานได้ดียิ่งขึ้น สามารถนำพาธุรกิจไปสู่ความได้เปรียบและแสวงหาโอกาสทางธุรกิจในการแข่งขันได้อย่างดีเยี่ยมให้แก่องค์กรอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จอย่างเป็นเลิศในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยทำการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 153 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-35 ปี ระดับการศึกษา อยู่ที่ปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 60,001 บาทขึ้นไปมีการอบรมการสอบบัญชี 1-2 ครั้ง และผู้สอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม ขนาดของสำนักงาน ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี อยู่ในระดับมาก ตัวผู้สอบบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานซึ่งประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เกณฑ์การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยภาพรวมพบว่าประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จ ในการดำเนินงาน

แต่ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี และค่าธรรมเนียม ไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จ ในการดำเนินงาน โดยสรุปแล้วคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานอย่างดีเลิศของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรนำไปปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพอย่างดียิ่ง รวมถึงการสร้างคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้มีความน่าเชื่อถือและสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชี พัฒนาและปรับปรุงกลยุทธ์การบริการงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพสูงขึ้น

เสาวภา เมืองแก่น (2560) ศึกษาถึง “ต้นแบบการจัดการองค์การแห่งความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยเอกชนไทย” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการองค์การแห่งความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยเอกชนไทย และ 2) เพื่อสร้างต้นแบบการจัดการองค์การแห่งความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยเอกชนไทย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และเสริมด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ(quantitative data) ใช้เครื่องมือการวิจัยแบบผสมวิธี (mixed method) กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเอกสารด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1) ต้นแบบการจัดการองค์การแห่งความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยเอกชนไทย มีองค์ประกอบสำคัญ หกมิติ ประกอบด้วย (1) มิติด้านการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศในส่วนของการจัดการองค์การที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดตามภารกิจหลักของการอุดมศึกษา (2) มิติด้านภาวะผู้นำบริหารของผู้นำ ผู้นำทาง ผู้นำแบบ จัดการ (3) มิติด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์เกี่ยวกับการคัดเลือกสรรหาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การดำรงรักษาบุคลากร (4) มิติด้านวัฒนธรรมองค์การในส่วนของวัฒนธรรมองค์การทางความคิด วัฒนธรรมองค์การทางพฤติกรรม วัฒนธรรมองค์การทางวัตถุ (5) มิติด้านการจัดการความรู้เกี่ยวกับการกำหนดทิศทางเป้าประสงค์ของการจัดการความรู้ การแสวงหาและการสร้าง การกลั่นกรองความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการถ่ายทอดความรู้ และ (6) มิติด้านการจัดการเทคโนโลยีในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การยอมรับและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนโยบายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2) ต้นแบบการจัดการองค์การแห่งความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยเอกชนไทย ต้องมีองค์ประกอบข้างต้นทั้งหกมิติเป็นหลัก และมุ่งเสริมสร้างความเป็นเลิศทางด้านใดด้านหนึ่งที่เป็นอัตลักษณ์เอกลักษณ์เฉพาะให้โดดเด่น ความเป็นเลิศมาจากการมีเครือข่าย การแสวงหาพันธมิตร เพื่อ

สนับสนุนงานวิชาการ บริการวิชาการ และมุ่งพัฒนางานวิจัย การสร้างนวัตกรรม มหาวิทยาลัยเอกชนไทยจะก้าวไปสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล ต้องสามารถจัดหา และบริหารแหล่งทุน บริหารทรัพยากรที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มได้ จึงจะสร้างความมีศักยภาพ สร้างชื่อเสียงในระดับสากล ดังมหาวิทยาลัยเอกชนต้นแบบที่มีความเป็นเลิศเชิงประจักษ์พร้อมการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ

Cheng and Chen (2013) ได้ศึกษา ผลกระทบทางตรงของผู้สอบบัญชีที่มีผลต่อจำนวนของผู้สอบบัญชีและผลการปฏิบัติงาน พบว่า คุณภาพงานสอบบัญชีถูกกำหนดไว้ในสมรรถนะทางเทคนิคของผู้สอบบัญชีในการค้นพบช่องว่างหรือข้อผิดพลาดจากการตรวจสอบ ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบสมมติฐานและใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เพื่อคัดเลือกคุณภาพของผู้สอบบัญชีจากปัจจัยต้นทุนทรัพยากรของบริษัทตรวจสอบบัญชีด้วยคุณภาพของผู้สอบบัญชี

ธรรรินทร์ ใจเอื้อพลสุข (2561) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยระบบคุณภาพของสำนักงานบัญชีได้แก่ ด้านความรับผิดชอบของหัวหน้าสำนักงาน ด้านข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณ ด้านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า ด้านการจัดการทรัพยากร ด้านการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี ด้านการติดตามตรวจสอบ ของสำนักงานบัญชี และด้านการจัดการเอกสารของสำนักงานบัญชีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย

อรอุมา แก้วสิทธิ์ (2561) ได้ศึกษา คุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-35 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 60,001 บาทขึ้นไป การอบรมการสอบบัญชี 1-2 ครั้ง และผู้สอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม ขนาดของสำนักงาน ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี อยู่ในระดับมากและผู้สอบบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนาอยู่ในระดับมากเกณฑ์การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยภาพรวมพบว่า ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน แต่ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี และค่าธรรมเนียม ไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน

กัญญาพร จันทร์ประสิทธิ์ (2563) ได้ศึกษาประสิทธิภาพนักบัญชียุคดิจิทัลของสถานประกอบการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า นักบัญชีของสถานประกอบการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีอายุ ประสบการณ์ทำงาน ต่างกันทำให้ประสิทธิภาพนักบัญชียุคดิจิทัลของสถานประกอบการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครโดยภาพรวมต่างกันและนักบัญชีของสถานประกอบการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ การศึกษา ต่างกันทำให้ประสิทธิภาพนักบัญชียุคดิจิทัลของสถานประกอบการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครโดยภาพรวมไม่ต่างกันนอกจากนี้คุณสมบัตินักบัญชีด้านทักษะในการสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลการเงินและบัญชี ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชีและด้านจริยธรรมและทัศนคติมีผลต่อประสิทธิภาพนักบัญชียุคดิจิทัลของสถานประกอบการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ศรินทร์รัฐ เพ็ชรเสน (2565) ได้ศึกษา คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย พบว่า สมรรถนะของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต IES 2 ความรู้ความสามารถทางเทคนิค ด้านความรู้ทางบัญชีและการเงิน IES 3 ทักษะทางวิชาชีพ ทักษะด้านปัญญา ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะด้านการจัดการบุคคลและการจัดการองค์กร และ IES 4 ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ ด้านความซื่อสัตย์ มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

2.4. แนวคิดเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

ชุริรัตน์ ต๊ะต้าย (2565) ทำการศึกษา “ความขาดแคลนในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย” โดยงานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบของความขาดแคลนในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 313 คน และใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้วิเคราะห์เพื่อตอบสนองมติฐานงานวิจัย คือ การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า ความขาดแคลนในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพด้านความมีเหตุผลในการตั้งข้อสงสัย ด้านการประเมินหลักฐานอย่างระมัดระวัง และด้านการตัดสินใจตามสถานการณ์ มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบ เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ดังนั้นผู้สอบบัญชี ควรให้ความสำคัญกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยง ผู้ประกอบวิชาชีพที่จะทำให้เกิด ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน สอบบัญชี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อสาธารณชนว่า งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบปราศจากการแสดงข้อมูล ที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความขาดแคลนในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ด้านความมีเหตุผลในการตั้งข้อสงสัยอยู่ในระดับมากทุกข้อ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญสอดคล้องกับจรรยาบรรณ วุฒิปันธและคณะ (2560) พบว่าการใช้วิจารณญาณในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพด้าน วิจารณญาณในการช่างสงสัย ส่งผลทำให้การปฏิบัติงานสอบบัญชีมีความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน และการใช้วิจารณญาณในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ เนื่องจากการตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชีที่ขัดแย้งกันและความน่าเชื่อถือของเอกสารและคำตอบที่ได้รับจากการสอบถามและข้อมูลอื่นที่ได้รับจากผู้บริหารและ ผู้ที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลจะช่วยทำให้ผู้สอบบัญชีสามารถวินิจฉัยหรือแยกแยะสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลต่อการแสดงข้อมูลทางการเงินที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ และการตอบสนองต่อสถานการณ์นั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสม (วรวิทย์ เลหาะเมทธิ, 2558)

2. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความขาดแคลนในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ด้านการประเมินหลักฐานอย่างระมัดระวังอยู่ในระดับมากทุกข้อมีผลกระทบเชิงบวก กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับทัศนย์แสงสว่าง (2555) กล่าวว่า ผู้สอบบัญชีจึงต้องมีความระมัดระวัง และวิเคราะห์ความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานสอบบัญชี และต้องวางแผนตลอดจนปฏิบัติงานตรวจสอบให้เหมาะสมกับความเสี่ยงนั้น ๆ เพื่อให้รายงานทางการเงินแสดงข้อมูลที่เชื่อถือได้

3. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความขาดแคลนในการสังเกตและสงสัยเยี่ยง ผู้ประกอบวิชาชีพ ด้านการค้นคว้าหาความรู้อย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ไม่มีความสัมพันธ์ กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ การค้นคว้าหาความรู้อย่างเป็นระบบ หมายถึงความสามารถในการเรียนรู้จากประสบการณ์ และการค้นหาความรู้ใหม่ๆเพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะกับสถานการณ์การสอบบัญชีเนื่องจากองค์ความรู้ หรือข้อเท็จจริง จำนวนมากมาย ได้มีการบันทึกในสื่อหรือในสมองของมนุษย์ ดังนั้นหากเรามั่นใจว่าองค์ความรู้ หรือข้อเท็จจริงที่เราต้องการศึกษามีการบันทึกไว้ในแหล่งใดอยู่ก็ควรศึกษาค้นคว้าจากแหล่งนั้นได้ จะเห็นว่าเรามีการสอบถามความรู้จากผู้รู้ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ เพราะถือว่าบุคคลเหล่านี้ได้ทำการศึกษาค้นคว้าหรือได้รับ การฝึกฝนอบรมมาก่อนเป็นอย่างดี มีประสบการณ์ในเรื่องนั้นมากกว่าผู้อื่น ฉะนั้นเมื่อเราต้องการศึกษาความรู้ หรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่อง ที่มีผู้อื่นได้ศึกษาไว้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องเริ่มต้นศึกษาค้นคว้าใหม่ ควรใช้วิธีสอบถามผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้น นอกเสีย

จากว่าไม่แน่ใจว่าความรู้ที่มีอยู่แล้วนั้นเป็นความรู้ที่ถูกต้อง จึงค่อยใช้วิธีศึกษาค้นคว้าใหม่ เพื่อให้ได้ความรู้ที่ถูกต้อง รศ.อุเทน ปัญโญ (2016)

4. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความชาญฉลาดในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ ด้านการตัดสินใจตามสถานการณ์ อยู่ในระดับมากทุกข้อ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการวางแผนและปฏิบัติงานตรวจสอบ อาจมีสถานการณ์ที่ทำให้งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ผู้สอบบัญชีจะต้องใช้ การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพเพื่อพิจารณาความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่ผู้สอบบัญชีจะแสดงความเห็นที่ไม่เหมาะสมต่อการเงินสอดคล้องกับสอดคล้องกับจรรยาบรรณ วุฒิปันธ และคณะ (2560) พบว่า การใช้วิจารณญาณในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพด้านการตระหนักถึงความเสี่ยงในการ สอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความเพียงพอและเหมาะสมของหลักฐานการสอบบัญชีเนื่องจากการใช้ วิจารณญาณสังเกต สงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพช่วยลดความเสี่ยงในการมองข้ามสถานการณ์ ที่น่าสงสัยหรือการใช้ข้อสมมติที่ผิดพลาดในการรวบรวมหลักฐาน และการประเมินการตรวจสอบ (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร, 2559)

จรรยาบรรณวิชาชีพ

ณัฐวัชร อุตตะมะปรากรม (2561) ทำการศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและพฤติกรรมการตกแต่งกำไรกรณีศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและพฤติกรรมการตกแต่งกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ซึ่งได้รับการตอบกลับมา 154 บริษัท จาก 569 บริษัท สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีระดับความคิดเห็นด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและพฤติกรรมการตกแต่งกำไร พบว่า ความเป็นอิสระ และ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการตกแต่งกำไรที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.1 และ 0.05 เมื่อวิเคราะห์ผลกระทบตัวแปรควบคุม ในการปฏิบัติงาน พบว่าจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มี

ความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการตกแต่งกำไร ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.1 และ 0.05 คือ ความโปร่งใส ความอิสระและ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ความรู้ความสามารถ

จิตติมา ขำดำ, สุพิศ ฤทธิ์แก้ว และสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2562) ได้ศึกษา “ความรู้ความสามารถของนักบัญชีและความเข้าใจในมาตรฐาน การจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อประสิทธิภาพงานบัญชีของสำนักงานอัยการสูงสุด” งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความสามารถของนักบัญชีและความเข้าใจ ในมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อประสิทธิภาพงานบัญชีของสำนักงานอัยการสูงสุด ตัวอย่าง คือ ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานอัยการสูงสุด จำนวน 150 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ได้แก่ การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพงานบัญชี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณและด้านประสิทธิภาพการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพงานบัญชีในด้านความทันต่อเวลา ด้านความถูกต้อง ด้านความครบถ้วน และด้านความเชื่อถือได้

พัชรทิศา นวลละออง (2562) ได้ศึกษา “ผลกระทบของความรู้ความสามารถและสมรรถนะหลักของนักบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงิน : กรณีศึกษานักบัญชีในกรมสรรพสามิต” การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความสามารถและสมรรถนะหลักของนักบัญชี ในกรมสรรพสามิต (2) เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้ความสามารถและสมรรถนะหลักของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงินของนักบัญชีในกรมสรรพสามิตกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักบัญชีในกรมสรรพสามิต จำนวน 347 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณสำหรับการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ ความสามารถและสมรรถนะหลักของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงิน ด้านการใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านการศึกษาหาความรู้และความชำนาญเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง ด้านความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ ด้านจริยธรรมส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงินของนักบัญชีในกรมสรรพสามิต

แรงจูงใจของผู้สอบบัญชี

พิธาน แสนภักดี และณัฐพันธ์ เผ่าพันธุ์ (2565) ได้ศึกษา “ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและคุณภาพงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย” การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุ อิทธิพลทางตรงและทางอ้อม ของปัจจัยและสร้างแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้สอบ บัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยที่มีสถานะเป็นผู้สอบบัญชีอิสระ จำนวน 460 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยมีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ เทคนิคการวิเคราะห์ โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสมรรถนะผู้สอบบัญชีมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและคุณภาพงานสอบบัญชี โดยผู้สอบบัญชีมีสมรรถนะสูงขึ้นเท่าใดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและคุณภาพงานสอบ บัญชีก็จะยิ่งดีขึ้นเท่านั้น รวมถึงผู้ตรวจสอบบัญชีต้องมีมาตรฐานความรู้ในการบัญชีเพื่อประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้ผู้สอบบัญชีที่มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะมีความรู้กว้างขึ้นและสามารถ ทำงานได้อย่างมืออาชีพ

ทักษะของผู้สอบบัญชีที่สำคัญ

ร้อยตรีหญิง แคทริยา วันวงศ์ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในกรุงเทพมหานคร” บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของนักบัญชี 2) ศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชี 3) ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชี ในกรุงเทพมหานคร โดยบทความนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ คือ การนำข้อมูลหรือผลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม สำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อนำค่าที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ในการอ้างอิงเพื่อหาคำตอบหรือ เพื่อหาข้อสรุปในการวิจัยจากเรื่องที่ศึกษา ประชากรในการวิจัยเป็นผู้จัดทำบัญชีและการเงิน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 32,048 คน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อายุ 26 – 30 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพโสด

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของนักบัญชี ด้านทัศนคติของนักบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$ และ $S.D = 0.5$) ด้านวิสัยทัศน์ของนักบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$ และ $S.D = 0.56$) และ ด้านความรับผิดชอบต่อวิชาชีพบัญชี ($\bar{x} = 3.84$ และ $S.D = 0.59$) คุณลักษณะของนักบัญชีด้านมีทักษะวิชาชีพบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$ และ $S.D = 0.58$) ด้านมีความละเอียดรอบคอบ รอบคอบ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$ และ $S.D = 0.52$) และด้านมีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$ และ $S.D = 0.55$) คุณสมบัติ

ของการปฏิบัติงานของนักบัญชี ด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชีของผู้จัดทำบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($x = 3.85$ และ $S.D = 0.53$) และประสบการณ์ในการทำงานของผู้จัดทำบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($x = 3.82$ และ $S.D = 0.5$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของงบการเงิน ด้านความถูกต้องของงบการเงิน และด้านความมีจรรยาบรรณวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากงานวิจัยของ André Schreuder's , Hanlie Smuts (2023) พบว่าอัตราความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีอิทธิพลต่อโปรแกรมกระบวนการตรวจสอบดิจิทัลที่มีอยู่ การยอมรับและการใช้เทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ ในโปรแกรมการตรวจสอบแบบดิจิทัล ได้ส่งผลกระทบต่อวิชาชีพการตรวจสอบ กระบวนการตรวจสอบ และผู้สอบบัญชี โดยเฉพาะการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เทคโนโลยีบล็อกเชน และปัญญาประดิษฐ์ ข้อมูลที่รวบรวมได้รับการสังเคราะห์เพื่อตอบคำถามการวิจัยว่าการนำเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่มาใช้จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการตรวจสอบอย่างไร และกำหนดรูปแบบกระบวนการตรวจสอบ วิชาชีพการตรวจสอบ บทบาทของผู้ตรวจสอบ และเป้าหมายในการกำหนดผู้ตรวจสอบในอนาคต ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้จัดทำในด้านเทคโนโลยีการตรวจสอบในยุคดิจิทัล

จากงานวิจัยของ Josune Amondarain Arteche, M. Edurne Aldazabal Etxeberria, Marcela Espinosa-Pike (2023) พบว่าการศึกษานี้วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศในทัศนคติเหมารวมของวิชาชีพสอบบัญชีดำเนินการในกลุ่มนักศึกษาธุรกิจสเปนเผยให้เห็นความแตกต่างระหว่างเพศที่เกี่ยวข้องในการรับรู้เกี่ยวกับวิชาชีพตรวจสอบบัญชีและปัจจัยต่างๆ ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยนี้นำไปสู่แบบแผนการตรวจสอบเช่นเดียวกับวรรณกรรมเรื่องเพศ เนื่องจากการศึกษาก่อนหน้านี้น้อยมากที่เจาะลึกถึงความแตกต่างทางเพศในวรรณกรรมแบบเหมารวมสำหรับการตรวจสอบ การศึกษานี้มีนัยที่เกี่ยวข้องสำหรับสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้จัดทำในด้านตัวแปรควบคุมเรื่องเพศ

จากงานวิจัยของ Kautsar Riza Salman; Devi Saidul Hatta (2020) ศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีโดยทั่วไปเป็นผลมาจากการมอบหมายการตรวจสอบตามวัตถุประสงค์ต่อการเงินถ้อยแถลงของบริษัทหรือองค์กรอื่นเพื่อพิจารณาว่างบการเงินได้รับการนำเสนออย่างเป็นธรรมตามหลักเกณฑ์ที่รับรองกันโดยทั่วไปหลักการบัญชี การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบว่าผลของความเป็นมืออาชีพ ลักษณะผู้นำ ความเข้าใจของการกำกับดูแลและบทบาทของการกำกับดูแลผู้สอบบัญชีผลงาน โดยใช้แบบสอบถามและการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณทดสอบการใช้

งานโปรแกรม SPSS 23 พบว่ามีเพียงความเป็นมืออาชีพมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ผลลัพธ์ของการศึกษายังบอกเป็นนัยว่าปัจจัยภายนอกเช่น ลักษณะความเป็นผู้นำ ความเข้าใจในธรรมาภิบาล และบทบาทของการกำกับดูแลไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพล การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้จัดทำในคุณภาพงานสอบบัญชี ด้านสุดยอดความเป็นผู้นำและการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS

จากงานวิจัยของ Lia Dahlia Iryani (2017). ได้ศึกษา ผลกระทบของความสามารถ ความเป็นอิสระ และการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพการตรวจประเมิน ผลการวิจัยพบว่างานวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ (SPSS) รุ่น 21:00 จากผลการทดสอบสมมติฐานและอ้างอิงถึงการกำหนดและวัตถุประสงค์ของการศึกษา สามารถสรุปได้ ดังนี้ 1. ความสามารถของผู้สอบบัญชีในการดำเนินการตรวจสอบมีผลกระทบเชิงบวกและมีนัยสำคัญต่อคุณภาพการสอบบัญชี 2. ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีในการดำเนินการตรวจสอบมีผลกระทบเชิงบวกและมีนัยสำคัญต่อคุณภาพการตรวจสอบของสำนักงานบัญชี 3. ความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ในการดำเนินการตรวจสอบมีผลกระทบเชิงบวกและมีนัยสำคัญต่อคุณภาพการตรวจสอบที่สำนักงานบัญชี ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้จัดทำในคุณภาพงานสอบบัญชี ความรู้ความสามารถ และการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS

จากงานวิจัยของ Natsir, Pattawe, Haris, Zahra, and Tenripada (2021). พบว่า การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์ผลกระทบของประสบการณ์การทำงาน จรรยาบรรณวิชาชีพ และความเป็นอิสระต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ในขณะเดียวกัน วัตถุประสงค์ระยะยาวที่จะบรรลุในการศึกษานี้ คือการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับหน้าที่และหน้าที่ของผู้สอบบัญชีเพื่อให้สามารถปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีและปฏิบัติตามหลักการและบรรทัดฐานในการตรวจสอบการสอบ ผลการวิจัยสามารถนำไปสู่การพัฒนาวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะด้านการตรวจสอบผ่านการวิเคราะห์และทดสอบความเหมาะสม ทางทฤษฎีผ่านตัวแปรประสบการณ์การทำงาน จรรยาบรรณวิชาชีพและความเป็นอิสระ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้จัดทำในด้านประสบการณ์การทำงานและด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

จากงานวิจัยของ Navid and Hassan (2022) คุณภาพการตรวจสอบมีความสำคัญมาก ซึ่งคุณภาพ การตรวจสอบเป็นหนึ่งในประเด็นที่สำคัญที่สุดในการตรวจสอบตามกฎหมาย มาตรฐานสำนักงานสอบบัญชี และนักวิจัยทางวิชาการพยายามที่จะกำหนดตัวบ่งชี้ สิ่งนี้ส่งผลกระทบต่อมูลค่าตลาดของบริษัทต่างๆ และบังคับให้ผู้ใช้งบการเงินที่ตรวจสอบแล้วสำรวจรายงานเพื่อเพิ่มความมั่นใจ ความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งผลต่อการสร้างมูลค่าของบริษัท ผลการวิจัยพบว่าในตลาดหลักทรัพย์ เตหะราน คุณภาพการตรวจสอบ มีผลในเชิงบวกและมีนัยสำคัญต่อมูลค่าเพิ่ม ประสิทธิภาพการ

ทำงานของบริษัทต่างๆ ก็ดีขึ้นอย่างมาก ผู้ตรวจสอบจะใช้สิ่งที่ค้นพบนี้เพื่อมีบทบาทที่ดีขึ้นในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้จัดการเพื่อเลือกเกณฑ์ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้จัดทำในด้านคุณภาพงานสอบบัญชีและด้านประชากรคือบริษัท

จากงานวิจัยของ Nofiaty Hikmayah, Khoirul Aswar (2019) พบว่ามีการดำเนินการวิจัยเพื่อกำหนดผลกระทบของจริยธรรมวิชาชีพบัญชี ความสามารถผู้สอบบัญชีและความซื่อสัตย์ของผู้สอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาบ่งชี้ได้ว่า จรรยาบรรณทางการสอบบัญชีและความซื่อสัตย์มีผลอย่างมากต่อคุณภาพการสอบบัญชี ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้จัดทำในด้านจรรยาบรรณ ความรู้ความสามารถและคุณภาพงานสอบบัญชี

จากงานวิจัยของ Sunarmin Sunarmin, Ahmad Junaidi (2022) ผู้ตรวจสอบบัญชีเป็นวิชาชีพบัญชี ที่คาดว่าจะสามารถสร้างผลิตภัณฑ์รายงานการตรวจสอบที่ทั้งภายในและภายนอกบริษัทยอมรับได้รายงาน การตรวจสอบจะต้องมีอยู่และถูกต้อง ครบถ้วน การนำเสนอและการเปิดเผย เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ผลการศึกษาสรุปได้ว่าจริยธรรม ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ในขณะที่ความผูกพัน ต่อองค์กร รูปแบบความเป็นผู้นำ ความสามารถ และความซื่อสัตย์ของผู้ตรวจสอบส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้ตรวจสอบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้จัดทำในด้านความถูกต้องอย่างดีเยี่ยม ด้านสุดยอดความเป็นผู้นำ และด้านความรู้ความสามารถ

จากงานวิจัยของ Totok Budisantoso, Rahmawati, Bandi and Agung Nur Probahudono (2017) พบว่าได้ศึกษา ผลกระทบของความถูกต้องของความเห็นของผู้สอบบัญชีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการทำกับดักกิจการและลดลงการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีในห้าประเทศของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผลการวิจัยพบว่าการตรวจสอบคณะกรรมการกรรมการอิสระ และการงบบทางการเงินมีผลในทางลบต่อการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีหากความเห็นมีความถูกต้องสูง บ่งชี้ว่าบทบาทการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบ กรรมการอิสระ และสาธารณชนจะเพิ่มคุณภาพการตรวจสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อความถูกต้องของความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีสูง ในทางกลับกันความถูกต้องของความเห็นไม่ได้ลดผลกระทบ ของความเป็นเจ้าของในการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีลงแสดงว่าผู้ถือหุ้นมีอำนาจควบคุมในการตัดสินใจเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้จัดทำในคุณภาพงานสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง

งานวิจัยของ Thomas J. Walker (2021) พบว่า คุณภาพของข้อมูลที่แสดงในงบการเงินเป็นหนึ่งในข้อสำคัญที่สุดในเอกสารการบัญชีข้อมูลทางการเงินที่จัดทำโดยหน่วยงานที่จดทะเบียนอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ตรวจสอบทางการเงิน ซึ่งในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระ คาดว่าจะประเมินความสอดคล้องของงบการเงินด้วยมาตรฐานการบัญชีที่หน่วยงานตรวจสอบใช้ รายงานของผู้สอบ

บัญชี และได้มีการพัฒนา ขึ้นมากในแง่ของการวิเคราะห์คุณภาพของการตรวจสอบทางการเงิน ซึ่งรับประกันเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพของการนำเสนอทางการเงิน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้จัดทำในด้านคุณภาพงานสอบบัญชี

จากงานวิจัยของ ZORYANA TENYUKH, Ulyana Pelekh, Nadiia Khocha's (2022) พบว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบัญชีและการตรวจสอบ มีความเกี่ยวข้องของงานอยู่ที่ ความสำคัญของการแนะนำกระบวนการบัญชีและการตรวจสอบ เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานขององค์กรและเพื่อลดข้อผิดพลาด ในเอกสารรายงาน บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะเฉพาะของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบัญชีและการตรวจสอบในองค์กรของประเทศ ยูเครน จากผลการวิจัยพบว่าการระบุประเภทหลักของเทคโนโลยีดิจิทัลที่ใช้โดยองค์กรยูเครนในการบัญชีและการตรวจสอบและกำหนดลักษณะเฉพาะของการใช้งาน ความสำคัญในทางปฏิบัติของผลลัพธ์ที่ได้ ซึ่งจะช่วยในการเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเฉพาะในกิจกรรมขององค์กร ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้จัดทำในด้านเทคโนโลยีการตรวจสอบในยุคดิจิทัล

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การศึกษา เรื่อง การบูรณาการศักยภาพนักบัญชี สำนักงานบัญชีคุณภาพ ในยุคเมตาเวิร์ส ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และคุณภาพรายงานทางการเงิน ผู้วิจัยนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 วิธีการศึกษา
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การสร้างและทดสอบเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิธีการศึกษา

หลังจากที่ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวความคิด ทฤษฎีและผลงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนามาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมด้วยแบบสอบถามโดยคณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ

3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสาร หนังสือ งานวิจัย บทความสื่อสารสนเทศ เอกสารอื่น ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยหาการศึกษาเอกสาร (Documentary Research)

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาค้างนี้คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 1,060 คน (สภาวิชาชีพบัญชี, 2566)

ตัวอย่างที่ทำการศึกษาค้างนี้คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

สูตรการคำนวณ	n	=	$\frac{N}{1+Ne^2}$
เมื่อ	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	E	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้
แทนสูตร	n	=	$\frac{1,060}{1+1,060x(.05)^2}$
		=	290.41 คน

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้มีเท่ากับ 290 คน

ในการศึกษาค้างนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูล คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มประชากร

โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการออกแบบเครื่องมือ (แบบสอบถาม) ในการวิจัยค้างนี้ด้วยตนเอง โดยปรับปรุงและแก้ไขมาจากทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง เนื่องจากจำนวนประชากรทั้งหมดสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยได้ และจำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มย่อยไม่แตกต่างกันมาก จึงเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เพื่อหาจำนวนที่จะส่งแบบสอบถามตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ (สุมนิทร เป้าธรรม. 2558, หน้า 66)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลค้างนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย

- เพศ
- อายุ

- สถานภาพ
- ระดับการศึกษา
- ตำแหน่งงานในปัจจุบัน
- สถานที่ทำงาน
- ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี
- จำนวนงานที่ได้รับมอบหมายในการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีเฉลี่ยในแต่ละปี

โดยตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended Question) คือคำถามที่ผู้วิจัยมีแนวคำตอบไว้ให้ผู้ตอบเลือกจากคำตอบที่กำหนดโดยให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว (Check Lists) (วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. 2558, หน้า 199)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ โดยครอบคลุม 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. คุณภาพงานสอบบัญชี
2. คุณภาพของผู้สอบบัญชี
3. คุณภาพขององค์กร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี โดยครอบคลุม 7 ด้าน ประกอบด้วย

1. ความถูกต้องตามสาระสำคัญอย่างดีเยี่ยม
2. ยึดถือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม
3. ความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างเต็มเปี่ยม
4. การทันต่อเวลาอย่างเหนือชั้น
5. สุดยอดความเป็นผู้นำ
6. สังสมประสบการณ์การปฏิบัติงาน
7. ความชำนาญการเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี โดยครอบคลุม 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี
2. ความรู้ความสามารถ
3. แรงจูงใจของผู้สอบบัญชี
4. ทักษะของผู้สอบบัญชีที่สำคัญ

โดยตอนที่ 2 และตอนที่ 5 เป็นคำถามปลายปิด ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. 2558, หน้า 172)

3.4 การสร้างและทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำคุณภาพรายงานทางการเงิน มาเป็นตัวแปรตามซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะของคุณภาพข้อมูลทางบัญชี 6 ด้าน ได้แก่ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความสามารถเปรียบเทียบได้ สามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ทันเวลา และสามารถเข้าใจได้ โดยผู้วิจัยดำเนินการวัดค่าตัวแปร ดังนี้

1. ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) วัดด้วยการจัดเตรียมข้อมูลผลลัพธ์การนำเสนอข้อมูลทางบัญชี เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจของผู้บริหารที่เพิ่มขึ้น ให้ข้อมูลที่ทันต่อเวลา ครบถ้วน และเป็นตัวช่วยให้สามารถพยากรณ์และยืนยันเหตุการณ์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ และเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ

2. ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation) วัดโดยข้อมูลทางการเงินที่ต้องมีความครบถ้วน ความเป็นกลาง และปราศจากข้อผิดพลาด

3. ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ (Comparability) วัดโดยการจัดทำรายงานทางการเงิน และการนำเสนอข้อมูลในรายงานทางการเงินเป็นลักษณะหรือรูปแบบเดียวกันในช่วงระยะเวลาเดียวกันทุกงวดบัญชี สามารถประเมินฐานะการเงินและผลการดำเนินงานโดยเปรียบเทียบหรือนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนบริหารงานได้ และยึดแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีตามวิธีการที่ใช้ในงวดบัญชีปีที่ผ่านมาถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี และสามารถเปรียบเทียบกับกิจการอื่นได้

4. ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (Verifiability) วัดโดยการนำเสนอรายงานทางการเงินที่ถูกต้องครบถ้วน ตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจได้อย่างน่าเชื่อถือ การรับรู้รายการด้วยวิธีที่ถูกต้องตามมาตรฐานบัญชีและสามารถตรวจสอบได้

5. ด้านความทันเวลา (Timeliness) วัดโดยการนำเสนอรายงานทางการเงินทันต่อกำหนดเวลาเพื่อประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินหลัก ในการตัดสินใจได้ทันต่อเวลา ซึ่งช่วยรักษาผลประโยชน์ของกิจการได้

6. ด้านความสามารถเข้าใจได้ (Understandability) วัดโดยการจัดทำข้อมูลทางบัญชี การจัดทำรายงานทางการเงิน ในรูปแบบที่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถอ่านเข้าใจได้ มีการนำเสนอข้อมูลทางบัญชีและหมายเหตุประกอบงบการเงินอย่างครบถ้วนถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี เพื่อช่วยในการนำเสนอและการตัดสินใจได้เร็วขึ้น ซึ่งผู้ใช้งบการเงินเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเป็นสาระสำคัญ และได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่

ในการสร้างและทดสอบเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

3.4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการศักยภาพของนักบัญชี ความฉลาดด้านดิจิทัล ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และคุณภาพรายงานทางการเงิน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.4.2 จัดทำโครงร่างแบบสอบถามตามประเด็นสำคัญของงานวิจัย โดยพิจารณาเนื้อหาของข้อคำถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ของการศึกษา และสมมติฐานการวิจัย

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหางานวิจัย

3.4.4 ปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.4.5 การตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือในงานวิจัย

(1) นำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try Out) กับพนักงานบัญชีของสำนักงานบัญชีในประเทศไทย จำนวน 30 คนแรก โดยผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ (ปัทมาวดี พงษ์สวัสดิ์. 2552, หน้า 35)

(2) หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item – total Correlation โดย Nunnally (1978) ได้นำเสนอว่าการทดสอบค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.40 เป็นค่าที่ยอมรับได้

(3) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้าน โดยได้ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดย Nunnally และ Bernstein (1994) ได้นำเสนอว่า การทดสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เกินกว่า 0.70 เป็นค่าที่ยอมรับได้

3.4.6 นำผลที่คำนวณได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามงานวิจัยนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง เพื่อทำการปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วดำเนินการจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

3.5.1 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนของประชากรกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย พร้อมกับตรวจทานความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3.5.2 ยื่นเรื่องของหนังสือราชการจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยแนบสำเนาหนังสือพร้อมกับแบบสอบถามที่จะทำการส่งไปยังประชากรกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา ได้แก่ ผู้สอบบัญชีในประเทศไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามคืนกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับแสตมป์อากรและชื่อ ที่อยู่ของผู้วิจัยบนซอง

3.5.3 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้สอบบัญชีในประเทศไทย ตามชื่อ ที่อยู่ของ โดยเริ่มทำการส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2566 โดยแนบซองจดหมายเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับมาพร้อมกับแบบสอบถามซึ่งกำหนดให้ส่งจดหมายตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 90 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม

3.5.4 เมื่อครบตามระยะเวลา 90 วัน ติดตามโดยส่งแบบสอบถามเพิ่มเติม และส่งแบบสอบถามออนไลน์ รวมถึงผู้วิจัยทำการโทรสอบถามผ่านทางโทรศัพท์เพิ่มเติม รวมแบบสอบถามที่ได้รับการตอบ รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 180 วัน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2566– 30 กันยายน 2567 ดังนั้น จึงนำแบบสอบถามที่นำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.5 ทำการสำรวจความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับคืน โดย Aaker, Kumar และ Day (2005) กล่าวว่า การส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.5.6 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยแบ่งได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปผู้สอบบัญชีในประเทศไทย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 5 การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบต่อระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินงานวิจัย การให้คะแนนเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับลักษณะของข้อความโดยกำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

ความกว้างของอันตรภาคชั้นของค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.8 ซึ่งค่าที่ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สมการทางคณิตศาสตร์ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ดังนั้น เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ย ในช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบระหว่าง การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติพื้นฐาน

- (1) การหาค่าความถี่ (Frequency)
- (2) ร้อยละ (Percentage)
- (3) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- (4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

- 3.6.3.1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis)
- 3.6.3.2 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่อง การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบต่อระหว่าง การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลของงานวิจัยนี้เป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้มีการกำหนดสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจง แบบ F-distribution
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบในการแจกแจง แบบ t-distribution
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MNS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of Square)
Df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
p-value	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่วิเคราะห์ได้ (Significance)
VIF	แทน	ค่าทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ (Variance Inflation Factor)
Adj R ²	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Constant)
GEN	แทน	เพศ
AGE	แทน	อายุ
STA	แทน	สถานภาพ
EDU	แทน	ระดับการศึกษา

POS	แทน ตำแหน่งงานในปัจจุบัน
EXP	แทน ประสบการณ์ในการทำงานด้านสอบบัญชี
NAD	แทน จำนวนงานที่ได้รับมอบหมายในการตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยในแต่ละปี
XJQ	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบ
XAQ	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สอบ
XOQ	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพขององค์กร
MS	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ
YM	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องตามสาระสำคัญอย่างดีเยี่ยม
YA	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับยึดถือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม
YC	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างเต็มเปี่ยม
YT	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทันต่อเวลาอย่างเหนือชั้น
YL	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสุดยอดความเป็นผู้นำ
YE	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสั่งสมประสบการณ์การปฏิบัติงาน
YD	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชำนาญการเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล
CE	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี
CK	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ
CM	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจของผู้สอบบัญชี
CS	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้สอบบัญชีที่สำคัญ
XXX	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ
YYY	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี
ϵ	แทน ค่าความคลาดเคลื่อน
β	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนน

4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีในประเทศไทยประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในปัจจุบัน สถานที่ทำงาน ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี และ จำนวนงานที่ได้รับมอบหมายในการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีเฉลี่ยในแต่ละปี มีผลการวิเคราะห์ในรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4-1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีในประเทศไทย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	29	45.30
หญิง	35	54.70
รวม	64	100.00
2. อายุ		
41-50 ปี	43	67.20
51-60 ปี	18	28.10
60 ปีขึ้นไป	3	4.70
รวม	64	100.00

ตารางที่ 4-1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในประเทศไทย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. สถานภาพ		
โสด	30	46.90
สมรส	31	48.40
หย่าร้าง / หม้าย	3	4.70
รวม	64	100.00
4. การศึกษา		
ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	31	48.40
ปริญญาโท	31	48.40
ปริญญาเอก	2	3.10
รวม	64	100.00
5. ตำแหน่ง		
ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี	4	6.30
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	12	18.80
ผู้สอบบัญชีภาษีอากร	45	70.30
อื่น ๆ	3	4.70
รวม	64	100.00
6. ประสบการณ์		
ต่ำกว่า 6 ปี	20	31.30
6 -10 ปี	20	31.30
11 – 15 ปี	10	15.60
16 – 20 ปี	8	12.50
มากกว่า 20 ปี	6	9.40
รวม	64	100.00

ตารางที่ 4-1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในประเทศไทย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. จำนวนงานที่ได้รับตรวจสอบเฉลี่ยในแต่ละปี		
น้อยกว่า 50 งาน	42	65.60
50 – 100 งาน	13	20.30
101 – 150 งาน	1	1.60
มากกว่า 150 งาน	8	12.50
รวม	64	100.00

จากตารางที่ 4-1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในประเทศไทยที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 64 ราย พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 54.70) และส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 40 – 50 ปี (ร้อยละ 67.20) ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่สถานสมรส (ร้อยละ 48.40) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า และปริญญาโท (ร้อยละ 48.40) อยู่ในตำแหน่งผู้สอบบัญชีภาษีอากร (ร้อยละ 70.30) มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 6 ปี และ 6 – 10 ปี (ร้อยละ 31.30) และส่วนใหญ่จำนวนงานที่ได้รับตรวจสอบเฉลี่ยในแต่ละปีน้อยกว่า 50 งาน (ร้อยละ 65.60)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ

ตารางที่ 4-2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ

การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. คุณภาพงานสอบ	4.4094	0.5338	มากที่สุด
2. การปรับตัว	4.4648	0.5453	มากที่สุด
3. การจูงใจคน	4.4115	0.5435	มากที่สุด
โดยรวม	4.4285	0.5408	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สอบบัญชีที่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.4285$, S.D.=0.5408) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ได้แก่ การปรับตัว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.4648$, S.D.= 0.5453) รองลงมาคือ การจูงใจคน ($\bar{X}=4.4115$, S.D.= 0.5435) และคุณภาพงานสอบ ($\bar{X}=4.4094$, S.D.= 0.5338) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ

ตารางที่ 4-3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ

การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ	4.4844	0.4822	มากที่สุด
รวม	4.4844	0.4822	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สอบบัญชีที่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.4844$, S.D.= 0.4822)

ตอนที่ 4 ความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

ตารางที่ 4-4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

ความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ความถูกต้องตามสาระสำคัญอย่างดีเยี่ยม	4.5703	0.5353	มากที่สุด
2. ยึดถือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	4.6016	0.5170	มากที่สุด
3. ความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างเต็มเปี่ยม	4.4961	0.5572	มากที่สุด
4. การทันต่อเวลาอย่างเหนือชั้น	4.0000	0.5976	มาก
5. สุกยอดความเป็นผู้นำ	4.3828	0.5418	มากที่สุด
6. ส่งเสริมประสบการณ์การปฏิบัติงาน	4.4727	0.6348	มากที่สุด
7. ความชำนาญการเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล	4.3555	0.6312	มากที่สุด
โดยรวม	4.4112	0.5735	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สอบบัญชีที่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.4112, S.D. = 0.5735) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ยึดถือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.6016, S.D. = 0.5170) รองลงมาคือ ความถูกต้องตามสาระสำคัญอย่างดีย่อม ($\bar{X}$ = 4.5703, S.D. = 0.5353) และความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างเต็มเปี่ยม ($\bar{X}$ = 4.4961, S.D. = 0.5572) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

ตารางที่ 4-5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี	4.6875	0.4879	มากที่สุด
2. ความรู้ความสามารถ	4.4805	0.5880	มากที่สุด
3. แรงจูงใจของผู้สอบบัญชี	4.5117	0.5408	มากที่สุด
4. ทักษะของผู้สอบบัญชีที่สำคัญ	4.3281	0.6040	มากที่สุด
โดยรวม	4.5019	0.5552	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานบัญชีที่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.5019, S.D. = 0.5552) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.6875, S.D. = 0.4879) รองลงมาคือ แรงจูงใจของผู้สอบบัญชี ($\bar{X}$ = 4.5117, S.D. = 0.5408) และความรู้ความสามารถ ($\bar{X}$ = 4.4805, S.D. = 0.5880) ตามลำดับ

ตอนที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยทำการทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างการบูรณาการศักยภาพนักบัญชี สำนักงานบัญชีคุณภาพ ในยุคเมตาเวิร์ส ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และคุณภาพรายงานทางการเงิน ตามที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

H1 : การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วย ด้านคุณภาพงานสอบบัญชี ด้านคุณภาพของผู้สอบบัญชี และด้านคุณภาพขององค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี ประกอบด้วย ความถูกต้องตามสาระสำคัญอย่างดีเยี่ยม ยึดถือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างเต็มเปี่ยม การทันต่อเวลาอย่างเหนือชั้น สดุดยอดความเป็นผู้นำ สัมผัสประสบการณ์การปฏิบัติงาน และความชำนาญเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล

H2 : การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ และความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี ประกอบด้วย ความถูกต้อง ตามสาระสำคัญอย่างดีเยี่ยม ยึดถือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างเต็มเปี่ยม การทันต่อเวลาอย่างเหนือชั้น สดุดยอดความเป็นผู้นำ สัมผัสประสบการณ์การปฏิบัติงาน และความชำนาญเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล

H3 : จรรยาบรรณวิชาชีพส่งผลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ

H4 : ความรู้ความสามารถส่งผลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ

H5 : แรงจูงใจของผู้สอบบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ

H6 : ทักษะของผู้สอบบัญชีที่สำคัญส่งผลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ

ตาราง 4-6 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบต่อระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

Variables	XJQ	XAQ	XOQ	MS	YM	YA	YC	YT	YL	YE	YD	CE	CK	CM	CS
Mean	4.409	4.465	4.411	4.484	4.570	4.602	4.496	4.000	4.383	4.473	4.355	4.688	4.688	4.481	4.512
S.D.	0.534	0.545	0.543	0.482	0.535	0.517	0.557	0.598	0.542	0.635	0.631	0.488	0.588	0.541	0.604
XJQ	1	.781**	.676**	.749**	.709**	.744**	.683**	.455**	.528**	.680**	.456**	.688**	.529**	.745**	.665**
XAQ	.781**	1	.750**	.798**	.726**	.741**	.711**	.493**	.678**	.702**	.556**	.678**	.548**	.718**	.695**
XOQ	.676**	.750**	1	.738**	.676**	.692**	.765**	.529**	.620**	.650**	.573**	.637**	.506**	.699**	.670**
MS	.749**	.798**	.738**	1	.768**	.826**	.787**	.521**	.729**	.759**	.616**	.805**	.640**	.769**	.765**
YM	.709**	.726**	.676**	.768**	1	.841**	.832**	.527**	.617**	.747**	.632**	.792**	.679**	.785**	.667**
YA	.744**	.741**	.692**	.826**	.841**	1	.793**	.498**	.642**	.773**	.535**	.871**	.630**	.741**	.692**
YC	.683**	.711**	.765**	.787**	.832**	.793**	1	.635**	.570**	.701**	.627**	.787**	.602**	.770**	.676**
YT	.455**	.493**	.529**	.521**	.527**	.498**	.635**	1	.404**	.465**	.460**	.527**	.392**	.599**	.517**
YL	.528**	.678**	.620**	.729**	.617**	.642**	.570**	.404**	1	.593**	.626**	.535**	.435**	.665**	.686**
YE	.680**	.702**	.650**	.759**	.747**	.773**	.701**	.465**	.593**	1	.604**	.693**	.562**	.637**	.652**
YD	.456**	.556**	.573**	.616**	.632**	.535**	.627**	.460**	.626**	.604**	1	.492**	.602**	.592**	.647**
CE	.688**	.678**	.637**	.805**	.792**	.871**	.787**	.527**	.535**	.693**	.492**	1	.666**	.762**	.707**
CK	.529**	.548**	.506**	.640**	.679**	.630**	.602**	.392**	.435**	.562**	.602**	.666**	1	.646**	.588**
CM	.745**	.718**	.699**	.769**	.785**	.741**	.770**	.599**	.665**	.637**	.592**	.762**	.646**	1	.799**
CS	.665**	.695**	.670**	.765**	.667**	.692**	.676**	.517**	.686**	.652**	.647**	.707**	.588**	.799**	1

** $p < 0.05$, *** $p < 0.01$

จากตารางที่ 4-6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีค่า อยู่ระหว่าง 0.404 – 0.826 โดยที่การทันต่อเวลาอย่างเหนือชั้น (YT) กับ สดุดยอดความเป็นผู้นำ (YL) มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ำสุดเท่ากับ 0.404 ส่วนการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (MS) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับยึดถือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (YA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สูงสุดเท่ากับ 0.826 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่ามากกว่า 0.8 แสดงว่า ข้อมูลอาจจะมีปัญหาที่ ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน (Multicollinearity)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของ ตัวแปรอิสระมีค่าตั้งแต่ 2.398-6.624 ซึ่งมีความน้อยกว่า 10 แสดงว่าข้อมูลไม่มีปัญหาที่จะเกิดการที่ตัว แปรมีความสัมพันธ์กัน (Multicollinearity) จึงนำไปสู่การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การ ถดถอยโลจิสติกส์และการถดถอยพหุคูณต่อไป

ตาราง 4-7 ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการ จัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญโดยรวม

ปัจจัยเชิงสาเหตุ	การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ		p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	
ค่าคงที่ (a)	3.686E-17	0.072	1.000
1. จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี (CE)	0.255	0.123	0.042*
2. ความรู้ความสามารถ (CK)	0.017	0.102	0.871
3. แรงจูงใจของผู้สอบบัญชี (CM)	0.402	0.139	0.005**
4. ทักษะของผู้สอบบัญชีที่สำคัญ (CS)	0.232	0.125	0.069
F = 32.490**, Adj R ² = 0.667, Maximum VIF= 3.661, Durbin-Watson = 2.266			

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

จากตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี กับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญโดยรวม พบว่า จรรยาบรรณ ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญโดยรวม อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\beta_1 = 0.255$, $p < 0.05$) และแรงจูงใจของผู้สอบบัญชีมี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.05 ($\beta_3 = 0.402$, $p < 0.05$) ส่วนความรู้ความสามารถ และทักษะของผู้สอบบัญชีที่สำคัญ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ

จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญโดยรวม (XXX) ดังนี้

$$XXX = 3.686E-17 + 0.255CE + 0.402CM$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญโดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 32.490$; $p = 0.000$) และมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ ปรับปรุง ($\text{Adj } R^2$) เท่ากับ 0.667

ตาราง 4-8 ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม

การจัดการความรู้ ด้านคุณภาพที่สำคัญ	ความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี โดยรวม		p-value
	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน	
ค่าคงที่ (a)	-5.830E-17	0.066	1.000
1. คุณภาพงานสอบบัญชี (XJQ)	0.244	0.109	0.028*
2. คุณภาพของผู้สอบบัญชี (XAQ)	0.338	0.121	0.007**
3. คุณภาพขององค์กร (XOQ)	0.362	0.103	0.001**

$F = 55.687^{**}$, $\text{Adj } R^2 = 0.723$, Maximum VIF = 3.302, Durbin-Watson = 1.876

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

จากตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม พบว่า คุณภาพงานสอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\beta_5 = 0.244$, $p < 0.05$) คุณภาพของผู้สอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\beta_6 = 0.338$, $p < 0.01$) และคุณภาพขององค์กร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\beta_7 = 0.362$, $p < 0.01$)

จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ ความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม (YYY) ดังนี้

$$YYY = -5.830E-17 + 0.244XJQ + 0.338XAQ + 0.362XOQ$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 55.687$; $p = 0.000$) และมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($\text{Adj } R^2$) เท่ากับ 0.723

ตาราง 4-9 ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม

การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ x การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	ความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม		p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	
ค่าคงที่ (a)	0.075	0.073	0.312
1. คุณภาพงานสอบบัญชี (XJQ)	0.109	0.101	0.287
2. คุณภาพของผู้สอบบัญชี (XAQ)	0.110	0.119	0.360
3. คุณภาพขององค์กร (XOQ)	0.228	0.091	0.015*
4. การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (MS)	0.491	0.106	0.00**
5. คุณภาพงานสอบบัญชี x การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	-0.007	0.112	0.947
6. คุณภาพของผู้สอบบัญชี x การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	-0.050	0.113	0.658
7. คุณภาพขององค์กร x การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	-0.041	0.129	0.750

$F = 37.382^{**}$, $\text{Adj } R^2 = 0.802$, Maximum VIF=6.624, Durbin-Watson = 1.677

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

จากตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบต่อระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม พบว่า คุณภาพขององค์กร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\beta_{10} = 0.228, p < 0.05$) และการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\beta_{11} = 0.491, p < 0.01$) ส่วนคุณภาพงานสอบบัญชี คุณภาพของผู้สอบบัญชี คุณภาพงานสอบบัญชี x การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ คุณภาพของผู้สอบบัญชี x การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และคุณภาพขององค์กร x การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ

จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ ความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม (YYY) ดังนี้

$$YYY = 0.075 + 0.228XOQ + 0.491MS$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 37.382; p = 0.000$) และมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($Adj R^2$) เท่ากับ 0.802

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “เรื่อง การบูรณาการศักยภาพนักบัญชี สำนักงานบัญชีคุณภาพ ในยุคเมตาเวิร์ส ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และคุณภาพรายงานทางการเงิน” ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบของศักยภาพนักบัญชี ความฉลาดด้านดิจิทัล ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และคุณภาพรายงานทางการเงิน ซึ่งสรุปอภิปรายผล จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยแบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะงานวิจัย
- 5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีในประเทศไทยที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 64 ราย พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 54.70) และส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 40 – 50 ปี (ร้อยละ 67.20) ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่สถานสมรส (ร้อยละ 48.40) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า และ ปริญญาโท (ร้อยละ 48.40) อยู่ในตำแหน่งผู้สอบบัญชีภาษีอากร (ร้อยละ 70.30) มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 6 ปี และ 6 – 10 ปี (ร้อยละ 31.30) และส่วนใหญ่จำนวนงานที่ได้รับตรวจสอบเฉลี่ยในแต่ละปีน้อยกว่า 50 งาน (ร้อยละ 65.60)

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ มีรายละเอียดดังนี้ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สอบบัญชีที่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สอบบัญชีที่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 3 อันดับแรกของผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับ

ความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ยึดถือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมาคือ ความถูกต้องตามสาระสำคัญอย่างดีเยี่ยม และความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างเต็มเปี่ยม ตามลำดับ

5.1.5 ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญโดยรวม พบว่า จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี และแรงจูงใจของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญโดยรวม

5.1.6 ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม พบว่า คุณภาพงานสอบบัญชี คุณภาพของผู้สอบบัญชี และคุณภาพขององค์กร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม

5.1.7 ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม พบว่า คุณภาพขององค์กร มี และการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม

ซึ่งจากทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม สามารถสร้างสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

$$XXX = 3.686E-17 + 0.255CE + 0.402CM$$

$$YYY = -5.830E-17 + 0.244XJQ + 0.338XAQ + 0.362XOQ$$

$$YYY = 0.075 + 0.228XOQ + 0.491MS$$

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์เชิงสถิติจากตารางสรุปผลชี้ให้เห็นแนวโน้มที่สำคัญและมีนัยสำคัญเชิงทฤษฎีและปฏิบัติที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิด RBV และทฤษฎีการเรียนรู้ด้านการรับรู้ (Cognitive Theory) การอภิปรายต่อไปนี้จะพิจารณาผลสำคัญที่ละประเด็นพร้อมให้เหตุผล สนับสนุน และความหมายเชิงปฏิบัติและเชิงทฤษฎี

ประการแรก เมื่อพิจารณาผลการทดสอบที่แสดงในตาราง 4-11 จะเห็นว่า ปัจจัยจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี (CE) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ (สัมประสิทธิ์ = 0.255, $p = 0.042$) และแรงจูงใจของผู้สอบบัญชี (CM) มีอิทธิพลเชิงบวกและมีขนาดสัมประสิทธิ์สูงกว่า (สัมประสิทธิ์ = 0.402, $p = 0.005$) ในขณะที่ตัวแปรความรู้ความสามารถ (CK) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.871$) และทักษะของผู้สอบบัญชี (CS) มีแนวโน้มเป็นบวกแต่มีค่า p ไกลระดับนัยสำคัญแต่ยังไม่ถึง ($p = 0.069$) ผลรวมของโมเดลให้ค่า Adjusted $R^2 = 0.667$ ซึ่งบ่ง

บอกว่าตัวแปรต้นที่นำมาวิเคราะห์สามารถอธิบายความแปรผันของการจัดการความรู้ด้านคุณภาพได้ในระดับสูงพอสมควร

การตีความเชิงทฤษฎีของผลข้างต้นคือ จรรยาบรรณและแรงจูงใจเป็น “ทรัพยากรเชิงพฤติกรรม” ที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดการจัดการความรู้จริงจังและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับมุมมอง RBV ว่าทรัพยากรที่มีคุณค่า/หายากและยากต่อการเลียนแบบจะสร้างความได้เปรียบ การที่แรงจูงใจให้ค่าสัมประสิทธิ์สูงสุดสะท้อนว่าการมีแรงจูงใจด้านอาชีพและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานทำให้บุคลากรมีแนวโน้มแบ่งปันความรู้ ลงมือพัฒนาและประยุกต์ใช้ความรู้เหล่านั้นจริงมากขึ้น ในขณะที่จรรยาบรรณทำหน้าที่เป็นตัวขับเคลื่อนด้านคุณธรรมที่ทำให้การถ่ายทอดความรู้เป็นไปอย่างมีความรับผิดชอบและตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ

อย่างไรก็ตาม ผลที่ความรู้ความสามารถ (CK) ไม่แสดงนัยสำคัญเชิงสถิติเป็นประเด็นที่น่าสนใจและควรพิจารณาในมิติการวัดและความหมายเชิงบริบทเป็นพิเศษ หนึ่งในความเป็นไปได้คือตัวชี้วัดความรู้ความสามารถที่ใช้ในงานวิจัยอาจเป็นตัวชี้วัด “ความรู้ที่เป็นทางการ (explicit knowledge)” มากกว่าความรู้เชิงปฏิบัติหรือความรู้ที่ฝังอยู่ในประสบการณ์ (tacit knowledge) ซึ่งการจัดการความรู้ย่อมมีประสิทธิภาพมากขึ้นกับการแลกเปลี่ยน tacit knowledge ผ่านการทำงานร่วมกันและการสะท้อนการปฏิบัติจริง ดังนั้น CK ที่วัดด้วยมิติทางทฤษฎีหรือการทดสอบความรู้ล้วนอาจไม่จับมิติการนำความรู้ไปใช้จริงได้เพียงพอ อีกประการหนึ่งคือ อาจมีปรากฏการณ์ “saturation” ในระดับตัวอย่าง กล่าวคือ ผู้ตอบสอบอาจมีระดับความรู้ขั้นพื้นฐานที่ค่อนข้างสูงอยู่แล้ว ทำให้ความแปรผันใน CK ต่ำและไม่ส่งผลต่อการจัดการความรู้เมื่อเทียบกับปัจจัยอื่น ๆ เช่น แรงจูงใจหรือจรรยาบรรณ

ประการที่สอง ผลจากตาราง 4-12 ซึ่งทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม พบว่า ทุกองค์ประกอบที่วัด—คุณภาพงานสอบบัญชี (XJQ, $\beta = 0.244$, $p = 0.028$), คุณภาพของผู้สอบบัญชี (XAQ, $\beta = 0.338$, $p = 0.007$) และคุณภาพขององค์กร (XOQ, $\beta = 0.362$, $p = 0.001$)—มีอิทธิพลเชิงบวกและมีนัยสำคัญ พร้อมค่า Adjusted $R^2 = 0.723$ ซึ่งบ่งชี้ว่าโมเดลสามารถอธิบายความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี ความโดดเด่นของค่า β สำหรับ XOQ ชี้ให้เห็นว่า “คุณภาพขององค์กร” (เช่น ระบบควบคุมคุณภาพ นโยบาย วัฒนธรรมองค์กร โครงสร้างการจัดการ) เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการยกระดับความเป็นเลิศของงานสอบบัญชี มากกว่าความรู้หรือทักษะของบุคคลเพียงลำพัง ซึ่งสอดคล้องกับ RBV ในแง่ที่ว่าทรัพยากรองค์รวมและการจัดการทรัพยากร (resource deployment) เป็นหัวใจของความได้เปรียบเชิงแข่งขันและความยั่งยืนของคุณภาพ

ประการที่สาม หนึ่งในผลที่เด่นชัดและน่าสนใจมากคือ บทบาทของการสังเกตและสงสัย เยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (MS) พบว่ามีอิทธิพลตรงและมีค่าสัมประสิทธิ์สูงต่อความเป็นเลิศของ คุณภาพงานสอบบัญชี ($\beta = 0.491, p < 0.01$ ตามตาราง 4-13) แต่เมื่อพิจารณาผลของ MS ใน ฐานะตัวแปรกำกับ (moderator) ระหว่างการจัดการความรู้ด้านคุณภาพกับความเป็นเลิศ พบว่า ผล ของ interaction terms ทั้งสาม ($XJQ \times MS, XAQ \times MS, XOQ \times MS$) ไม่มีนัยสำคัญ (p ทั้งหมด > 0.05) นัยสำคัญเชิงตีความของผลนี้คือ การสังเกตและสงสัยเป็นทรัพยากรเชิงปัญญาที่มีอิทธิพล โดยตรงต่อความเป็นเลิศของงานสอบบัญชี แต่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นตัวขยายหรือเสริมแรงให้ ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับผลลัพธ์ยิ่งขึ้นในทางสถิติ กล่าวอีกนัยหนึ่ง MS ทำงานใน ฐานะตัวแปรอิสระที่สำคัญมาก แทนที่จะเป็นตัวแปรที่ทำให้ประโยชน์ของการจัดการความรู้ “เพิ่มพูน” ขึ้น

มีเหตุผลเชิงพฤติกรรมและเชิงวิธีวิทยาที่อธิบายปรากฏการณ์นี้ได้ โดยเชิงพฤติกรรม การ สังเกตและการสงสัยเป็นกระบวนการทางปัญญาและวิจารณญาณ (cognitive judgment) ที่ช่วยให้ ผู้สอบบัญชีสามารถแปลความหลักฐาน แยกแยะสัญญาณความเสี่ยง และตัดสินใจเชิงวิชาชีพได้อย่าง รอบคอบ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อคุณภาพของผลลัพธ์การสอบบัญชี โดยไม่จำเป็นว่าการมีระบบการ จัดการความรู้ที่ดีจะต้องทำให้การใช้วิจารณญาณนี้มีประสิทธิผลมากขึ้นเสมอไป ในทางวิธีวิทยา ความไม่พบผลของ interaction อาจมาจากประเด็นการวัด (measurement) หรือความสัมพันธ์เชิง เส้นที่โมเดลสมมติไว้ไม่ครอบคลุมพลวัตที่แท้จริง เช่น ถ้าการโต้ตอบระหว่างการจัดการความรู้และ MS มีลักษณะไม่เป็นเชิงเส้นหรือมีเงื่อนไขเฉพาะ (threshold effects) แบบที่โมเดลพหุคูณทั่วไปไม่ สามารถจับได้ ผลการทดสอบ interaction อาจไม่ปรากฏ

ในด้านการตรวจสอบคุณภาพของโมเดล ควรสังเกตว่าค่า VIF สูงสุดในโมเดลการทดสอบ สมมติฐานมีค่าสูงสุดถึง 6.624 เมื่อรวมตัวแปร interaction ซึ่งเป็นสัญญาณว่าอาจมีความสัมพันธ์ เชิงพหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระบางตัวกับ MS ที่เพิ่มความเสี่ยงของ multicollinearity แม้ค่า ดังกล่าวยังถือว่าอยู่ในขอบเขตที่ยอมรับได้ (โดยทั่วไป $VIF < 10$) แต่ควรระมัดระวังเมื่อตีความค่า สัมประสิทธิ์ที่มีความใกล้เคียงระดับนัยสำคัญ ขณะเดียวกันค่า Durbin-Watson ในแต่ละโมเดลอยู่ ในช่วง 1.677–2.266 ซึ่งโดยรวมไม่แสดงอัตโนมิติของปัญหาออโตคอรีเลชันที่รุนแรง แต่ค่าใกล้ 1.677 อาจบ่งชี้การมี autocorrelation เล็กน้อยซึ่งผลต่อการอนุมานค่าตัวชี้วัดควรพิจารณาใน การศึกษาเพิ่มเติม

สรุปเชิงองค์รวม ผลการวิจัยสะท้อนภาพที่ชัดเจนว่าการยกระดับคุณภาพงานสอบบัญชี ต้องการการผสมผสานทรัพยากรหลายมิติ ได้แก่ ทรัพยากรพฤติกรรม (แรงจูงใจ จรรยาบรรณ) ทรัพยากรองค์การ (ระบบและโครงสร้างคุณภาพ) และทรัพยากรปัญญา (การสังเกตและสงสัยเชิง

วิชาชีพ) โดยที่ทรัพยากรองค์การมีบทบาทเป็นตัวกำหนดกรอบปฏิบัติการให้ทรัพยากรอื่น ๆ สะท้อนผลได้ดียิ่งขึ้น และการมีวิจารณ์ญาณเชิงวิชาชีพเป็นตัวผลักดันสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานสอบบัญชีบรรลุความเป็นเลิศ ถึงแม้การจัดการความรู้ด้านตัวชี้วัดบางมิติจะไม่แสดงอิทธิพลเชิงสถิติในครั้งนี้ แต่ก็ไม่สามารถสรุปได้ว่าความรู้ไม่สำคัญ เป็นไปได้ว่าการวัดและการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ (knowledge application) มีความซับซ้อนและต้องการวิธีการศึกษาเชิงลึกเพิ่มเติม

ในตอนท้ายของการอภิปรายนี้ จึงขอเสนอว่า ผลลัพธ์เปิดประตูให้มีการวิจัยเชิงลึกเพิ่มเติมเพื่อสำรวจมิติของความรู้ (explicit vs tacit), รูปแบบการโต้ตอบระหว่างทรัพยากรองค์การกับวิจารณ์ญาณวิชาชีพ และการทดลองนโยบายเชิงปฏิบัติการที่เน้นการเสริมแรงจูงใจและการพัฒนาจรรยาบรรณควบคู่กับการออกแบบระบบจัดการความรู้ในสำนักงานสอบบัญชี เพื่อยืนยันความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและค้นหากลยุทธ์ที่ได้ผลจริงในการปรับปรุงคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างยั่งยืน

ดังนั้นหากมองในเชิงทฤษฎี Resource-Based (RBV) ซึ่งให้เห็นว่าทรัพยากรและความสามารถที่แตกต่างขององค์กร เช่น ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และกระบวนการที่เป็นเอกลักษณ์สามารถสร้างความได้เปรียบเชิงแข่งขันที่ยั่งยืน และอธิบายได้ว่าทรัพยากรเหล่านี้ส่งผลต่อ คุณภาพและประสิทธิภาพงานสอบบัญชี และทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (Cognitive Theory) อธิบายพฤติกรรมที่เกิดจากปัจจัยด้านสังคม ประสบการณ์ และการรับรู้ส่วนบุคคล ใช้สนับสนุนการพัฒนา การสอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น โดยทั้งนี้แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี ซึ่งงานวิจัยยืนยันว่า ปัจจัยสำคัญ เช่น ความเที่ยงธรรม ความต่อเนื่อง เทคนิคการตรวจสอบทุจริต มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี และจรรยาบรรณ มีผลเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือ ความสำเร็จ และความเป็นเลิศของการสอบบัญชี (จารินยา 2560, ณัฐญา 2562, ดวงเนตร 2560, อภิชาติ 2565, อรุมา 2561, ฯลฯ) ต่าง และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ ที่งานของ Cheng & Chen (2013) และนักวิจัยไทยหลายคน (ธรรรินทร์ 2561, กัญญาพร 2563, ศิริจันทร์รัฐ 2565) เน้นว่า ระบบคุณภาพของสำนักงานบัญชี สมรรถนะวิชาชีพ ความรู้ด้านเทคนิค ทักษะทางปัญญา และจริยธรรมวิชาชีพ มีผลสำคัญต่อคุณภาพและประสิทธิภาพงานสอบบัญชี สุดท้ายแนวคิดเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ เช่น งานของ ชูริรัตน์ (2565) ชี้ว่า ความสามารถในการสังเกตและตั้งข้อสงสัยอย่างมืออาชีพ เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการสอบบัญชี

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าการจัดการความรู้ด้านคุณภาพงานสอบบัญชี รวมถึงการพัฒนาทักษะการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ มีผลโดยตรงต่อการยกระดับคุณภาพงานสอบบัญชี จึงสามารถนำข้อค้นพบไปประยุกต์ใช้ในหลายระดับ ได้แก่ ในระดับสำนักงานสอบบัญชี ควรพัฒนาระบบการจัดการความรู้ที่เป็นมาตรฐานและมีการถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการตรวจสอบ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก และการป้องกันทุจริต เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร นอกจากนี้ควรจัดให้มีการประเมินคุณภาพงานสอบบัญชีภายในอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรักษามาตรฐานและเพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่องค์กร

ในระดับผู้สอบบัญชี ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพ ทั้งด้านความรู้เชิงเทคนิค ทักษะทางปัญญา และการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพระดับสากล รวมทั้งการใช้ความสงสัยอย่างสมเหตุสมผล (Professional Skepticism) ในทุกขั้นตอนการทำงาน เพื่อช่วยให้การตัดสินใจมีความรอบคอบและลดความเสี่ยงจากการผิดพลาดหรือการทุจริต ขณะเดียวกันควรรักษาจรรยาบรรณและความเที่ยงธรรมในการทำงานเพื่อเป็นหลักประกันด้านคุณภาพงานสอบบัญชี

สำหรับหน่วยงานกำกับดูแล ควรกำหนดแนวทางสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้สอบบัญชีและสำนักงานสอบบัญชี ผ่านการอบรม การพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่สะท้อนทั้งด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานและการจัดการความรู้ รวมถึงการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยยกระดับกระบวนการตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในด้านสถาบันการศึกษา ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการบัญชีและการสอบบัญชี โดยเน้นการบูรณาการความรู้ ทักษะ และจริยธรรมเข้าด้วยกัน รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติผ่านกรณีศึกษาและการจำลองสถานการณ์จริง เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความสามารถทั้งด้านวิชาการและทักษะเชิงวิชาชีพ อันจะช่วยสร้างบุคลากรทางการบัญชีที่มีคุณภาพและพร้อมเข้าสู่วิชาชีพในอนาคต

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ซึ่งมุ่งเน้นการศึกษาปัจจัยด้านการจัดการความรู้ คุณภาพงานสอบบัญชี และการสังเกตสงสัยเชิงวิชาชีพ อาจมีข้อจำกัดบางประการที่ควรนำไปพิจารณาในการวิจัยครั้งต่อไป ประการแรก การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากสำนักงานสอบบัญชีหรือผู้สอบบัญชีในบางพื้นที่ หากมีการขยายขอบเขตการศึกษาไปยังสำนักงานสอบบัญชีขนาดต่าง ๆ หรือในบริบทของภูมิภาคที่หลากหลายมากขึ้น จะช่วยให้ผลการวิจัยมีความครอบคลุมและสามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้กว้างขึ้น

ประการที่สอง งานวิจัยนี้เน้นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้วิธีการเชิงปริมาณ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรพิจารณาการใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพหรือแบบผสม (Mixed Methods) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สะท้อนมิติด้านพฤติกรรม จริยธรรม และทัศนคติของผู้สอบบัญชี ซึ่งอาจช่วยให้การอธิบายผลลัพธ์มีความรอบด้านยิ่งขึ้น

ประการที่สาม ควรมีการบูรณาการปัจจัยใหม่ ๆ เข้ามาในกรอบแนวคิดการวิจัย เช่น บทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในกระบวนการสอบบัญชี ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ตลอดจนการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านข้อมูล เพื่อทำความเข้าใจบริบทการสอบบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

ประการสุดท้าย ควรมีการติดตามผลในเชิงระยะยาว (Longitudinal Study) เพื่อศึกษาพัฒนาการของการจัดการความรู้และสมรรถนะวิชาชีพที่มีผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีในช่วงเวลาที่ยาวนาน ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพบัญชีในอนาคต

บรรณานุกรม

- กิ่งแก้ว กิจเกียรติ. (2562). **ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในเขตกรุงเทพมหานคร.** (วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย รามคำแหง). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย รามคำแหง. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2565 จาก <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/mlw12/6114961007.pdf>
- กิตติพงษ์ ปัญญาเรือง. (2559). **กลยุทธ์ความได้เปรียบทางการแข่งขันที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานตามแนวคิด Balance Scorecard ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแปรรูปอาหารในจังหวัดสุพรรณบุรี** (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2565 จาก <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/2565>
- กุลวดี ลิ้มอุสนโน. (2560). **ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีไทยต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย** (รายงานวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2565 จาก <http://kb.psu.ac.th>
- กมล วาณิชถาวร และ พิเชษฐ์ โสภางษ์. (2564). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตแห่งประเทศไทย.** *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 6(9), 4333-4345. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2566 จาก <https://www.spu.ac.th/uploads/contents/2020>
- กอบศักดิ์ ภูตระกูล. (2565). **8 แนวโน้มสำคัญสำหรับการลงทุนในปี 2566.** สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2566 จาก <https://www.setinvestnow.com/th/knowledge/article/225-tsi-8->
- คลังความรู้วิจัย กตส. (2563). **ว่าด้วยเรื่องการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ : ท่านมีมากน้อยเพียงไร** [แผ่นพับ]. กรุงเทพมหานคร: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2565 จาก https://research.cad.go.th/ewt_dl_link.php?nid=28
- จริญญา ครูพิพรม. (2553). **แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สืบค้นเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2565 จาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/gajasara/article/download/>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- จารินยา แก้วสุริยา. (2560). ผลกระทบของคุณภาพในการสอบบัญชีและความต่อเนื่องในการสอบทาน งานสอบบัญชีที่มีต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2565 จาก <https://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2016/12793/1/420458.pdf>
- จิตติมา ขาดสุพิศ ฤทธิ์แก้ว และ สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2562). ความรู้ความสามารถของนักบัญชีและความเข้าใจในมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อประสิทธิภาพงานบัญชีของสำนักงานอัยการสูงสุด. วารสารวิทยาการจัดการ, 37(2), 110-136.
- จิรัชญา ตั้งธีระสุนันท์ และ ธนภรณ์ สุธรรมจารี. (2565). อคติในการจ้างงานต่อผู้หญิงข้ามเพศ : อิทธิพลจากลักษณะทางลบที่เกี่ยวกับผู้สมัครและเพศของผู้ประเมิน (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2566. <https://www.psy.chula.ac.th/th/feature-articles/transresearch>
- ฉัตรอมร แยมเจริญ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี : กรณีศึกษา นักบัญชีในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขา บริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2565 จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sujthai/article/view/39067>
- ชนาธิป ลีสิน. (2561). รู้จักแนวปฏิบัติที่ดี : Best Practice. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2565 จาก <http://ks.rmutsv.ac.th/th/bestpractice>
- ชूरินทร์ ต๊ะตุ้ย, จิราภรณ์ พงศ์พันธ์พัฒนะ และณัฐนันท์ ฐิตยาปราโมทย์. (2565). ความชาญฉลาดในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์, 10(1), 41-56.
- ณัฐธิดา จินมอญ. (2559). ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (รายงานวิจัย). ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2565 จาก http://accounting.crru.ac.th/accounting_old/research

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ณัฐนิชา พู่เฟื่องสมบัติ. (2559). **คุณภาพงานสอบบัญชีและการตกแต่งกำไร**. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ). สืบค้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2565 จาก http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2016/TU_2016_5802110105_
- ณภัทรวิทย์ ไชยสุรราช และ วชิร มนัสสนิธิ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีไทย. **วารสารวิทยาการจัดการ**, 34(1), 1-26. สืบค้นวันที่ 20 มกราคม 2566 จาก <https://jfklib.oas.psu.ac.th/opac2/BibDetail.aspx?bibno=1270396>
- ณัฐวัชร อุดมมะปรางกรม. (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและพฤติกรรม การตกแต่งกำไร : กรณีศึกษา บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย** (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2565 จาก <https://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2016/12459/1/426755.pdf>
- ณัฐญา เสียวครบุรี. (2562). **ผลกระทบของเทคนิคการตรวจสอบทุจริตที่มีต่อคุณภาพการสอบ บัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย** (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาบัญชี มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2565 จาก <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/522/1/57010950804.pdf>
- ดาวผ่องเพ็ญ หลีนันท์. (2559). **อิทธิพลของคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีภาคเอกชนและระบบ มาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี (CAQC) ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์** (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2565 จาก <http://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2016/12056>
- ดวงเนตร ชูผล. (2560). **ความสัมพันธ์ระหว่างระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี กับคุณภาพการสอบบัญชี ในกรมตรวจบัญชีสหกรณ์** (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขา การบัญชี). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2565 จาก <http://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2016/11529>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- แดน กุลรูป. (2565). อิทธิพลเชิงโครงสร้างของสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของกระบวนการสอบบัญชี และการใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. *วารสารการจัดการและการพัฒนา*, 9(1), 125-193.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2566). **บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. [เว็บบล็อก]. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2565 จาก <https://www.set.or.th/th/market/>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2566, 7 กุมภาพันธ์). **สรุปภาพรวมภาวะตลาดหลักทรัพย์เดือนมกราคม 2566**. [เว็บบล็อก]. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566 จาก <https://storage.googleapis.com>
- ทิพวรรณ ศิรมาตร. (2555). ผลกระทบของคุณลักษณะหลักฐานการสอบบัญชีที่ดีที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2565 จาก <http://mahalib.msu.ac.th/svit/index.php/dublin.php?ID=6975#>.
- ธัญญา คหาปนะ และ จิตาภรณ์ สิ้นจรรย์ศักดิ์. (2565). จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้. *Journal of Modern Learning Development*, 7(9), 264-276.
- นันทนา แจ้งสว่าง. (2555). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทางบัญชีที่มีต่อผลตอบแทนหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการจัดการ). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2566 จาก <http://dspace.spu.ac.th/bitstream/123456789/5036/3/>
- นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ. (2557). กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน(ปรับปรุง 2557). *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 11(30) , 79. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2567 จาก <http://www.jap.tbs.tu.a>
- นริษา ทองมณี. (2556). **คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีและความสำเร็จในงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย** (วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

บริษัท อักษร เน็กซ์ จำกัด. (ม.ป.ป.). การเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy.

สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2565 จาก

<http://aksornnex.com/index.php/teacher-resource/>

บงกชมาศ เอกเอี่ยม. (2532.) เกย์ : กระบวนการพัฒนาและจำแนกเอกลักษณ์ร่วมกันเพศ (รายงานวิจัย). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (รายงานวิจัย). กรุงเทพมหานคร: สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2565 จาก <http://202.29.53.29/opac2/BibDetail.aspx?bibno=47317>

ปิยธิดา จุลมิตร. (2562). ทักษะวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจกีฬา (สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 จาก <https://repository.rmutp.ac.th/bit>

พะยอม วงศ์สารศรี. (2542). องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สุภา. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2565 จาก http://library.christian.ac.th/opac/showsearch_bk.php?

พิยาภัทร พึ่งคล้าย. (2562). การประยุกต์ใช้การบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (รายงานการวิจัย). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2566 จาก <http://dspace.spu.ac.th/bitstream/1234>

พัชรทิศา นวลละออง. (2562). ผลกระทบของความรู้ความสามารถและสมรรถหลักของนักบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงิน : กรณีศึกษานักบัญชีในกรมสรรพสามิต (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2566 จาก <https://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2016/12558/1/435374.pdf>

พิธาน แสนภักดี และ ณัฐสพันธ์ เผ่าพันธุ์. (2565). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 11(4), 229-239.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พวงพะยอม วนาพัฒนสิน และคณะ. (2555). ผลกระทบของการควบคุมคุณภาพการสอบบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสำนัก งานสอบบัญชีในประเทศไทย. **วารสารการบัญชีและการจัดการ**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 4(3), 62-72.
- ภัทรพงศ์ เจริญกิจจารุกร. (2556). Sarbanes-Oxley Act และการกำกับดูแลกิจการในต่างประเทศสู่ธรรมาภิบาลในประเทศไทย. **จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์**, 138, 92 - 119. **วารสารคณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ**. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2565 จาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/CBSReview/article/view/16423>
- มณฑนา แก้วดวงเล็ก และ ขนิษฐา นิลรัตนานนท์. (2560). ปัจจัยส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ ในจรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชีไทย. **Journal of Nakhonratchasima**, 11(3), 214-226. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2566 จาก <http://journal.nmc.ac.th/th/admin/Journal/2560>
- มนัสนันท์ กิตต์เจริญภาคิน และ สุรีย์ โปษกรณัญญ์. (2564). ความสามารถทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร. **วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์**, 5(2), 25-33. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2565 จาก <http://ojs.mbu.ac.th/index.php/jbpe/a>
- รัชณี ปินยาเซ็น. (2561). อิทธิพลของมาตรฐานการปฏิบัติงาน ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ และการพัฒนา ศักยภาพทางการบัญชีต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของ กลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2565 จาก <https://he01.tci-thaijo.org/index.php>
- รัตติยา วงศรีลา และ จิรพงษ์ จันทรงาม. (2560). ผลกระทบของสมรรถนะการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร. **รายงานการประชุมการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ UTCC Academic Day ครั้งที่ 2** (448-460). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยศรีปทุม. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2566 จาก <http://dspace.spu.ac.th/bits>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ลักขณา หนูมี. (2557). **ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2552) เรื่องรายได้.** (สารนิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สืบค้นวันที่ 10 มกราคม 2566 จาก <http://cmuir.cmu.ac.th/pdf>
- วัลลภ บัวชุม. 2554. “ความรู้ ความสามารถ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชี.” วารสาร วิชาชีพบัญชี 2554, 19 (สิงหาคม 2554): 27–38.
- วิโรจน์ ลักษณะอดิสร. (2563). **หลุดจากกับดัก Balance Scorecard.** กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2566 จาก <https://bookdosepath.com/book-detail/1758>
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2551). **การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชาย สุภัทรกุล. (2548). **แรงจูงใจในการตกแต่งกำไรเพื่อบรรลุเป้าหมายกำไร. TBS on Corporate Governance - การกำกับดูแลกิจการที่ดี.** กรุงเทพมหานคร: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2565 จาก http://digital_collect.lib.b
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2555). **มาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 200 วัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี.** สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2566 จาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/90dsuAnKAK.pdf>
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2559). **มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (International Education Standards: IES) ฉบับที่ 3 เรื่องการพัฒนาทางวิชาชีพ ระยะเริ่มแรก – ทักษะทางวิชาชีพฉบับปรับปรุง.** สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2566 จาก https://acpro-std.tfac.or.th/uploads/files/2015_IES3.pdf
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). **มาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 เรื่องการควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบ และการสอบทานงบการเงินรวมทั้งงานที่ให้ความเชื่อมั่นตลอดจนบริการที่เกี่ยวข้อง.** สืบค้นเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2565 จาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/sNS4kGTNFe.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2561). **ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี**. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2566 จาก <https://www.tfac.or.th/upload>
- สลักจิต นิลผาย. (2561). ทักษะทางด้านบัญชีของผู้สอบบัญชีความเป็นมืออาชีพในการสอบบัญชีและผลสำเร็จในการสอบบัญชี : หลักฐานจากผู้สอบบัญชีภาษีอากร และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 34(4), 169-179. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2566 จาก <https://rerujournal.reru.ac.th/wp-content/uploads/2018/07/14->
- สกลมา มาอุ. (2562). **ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย** (สารนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2565 จาก <http://www.dspace.spu.ac.th/bitstream/123456789/7109/>
- สุพิชา ศรีสุคนธ์, พัทธนันท์ เพชรเชิดชู, ศิริเดช คำสุพรหม, และ ปรีเปรม นนทสิริรักษ์. (2563). สภาพแวดล้อมการสอบบัญชีมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในดัชนีหลักทรัพย์ CLMV. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 34(111), 223-242. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2565 จาก <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/Supicha.Sri.pdf>
- สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (สตท.). (2564). **แนวคิดเชิงวิเคราะห์ ในการปฏิบัติการตรวจสอบหลัง COVID-19 : หลักการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ**. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2565 จาก <https://www.theiiat.or.th/upload/3712/uKA18DMzBK.pdf>
- สุมินทร เป้าธรรม. (2558). *วิจัยทางการบัญชี (Accounting Research)*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- อรอุมา แก้วสิทธิ์. (2561). **คุณภาพงานสอบบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย** (สารนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม. สืบค้นวันที่ 20 มกราคม 2566 จาก http://www.dspace.spu.ac.th/bitstream/123456789/6543/1/21_
- อภิชาติ การะเวก. (2565). คุณภาพการตรวจสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 24(1), 147-156.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Accounting Web. (2013). Public company boards skeptical of PCAOB auditor's report proposal. Retrieved 12 December 2015 from <http://www.accountingweb.com/practice/practice-excellence/public-company-boards-skeptical-of-pcaob-auditors-report-proposal>
- Ai-Qudah, Gassan Mustafa Ahmed. "The Impact of Accounting Information Systems on Effectiveness of Internal Control in Jordanian Commercial Banks Field Study," *Interdisciplinary Journal of Contemporary Research in Business*. 2 (9): 365 – 378; January, 2011.
- Alain, S. Jean, B. & Nathalie, G. (2014). Costs and Benefits of Reporting Key Audit Matters in the Audit Report: The French Experience.
- American Institute of Certified Public Accountants. (2013). Proposals to enhance the auditor's report. NY:AICPA.
- Anna, H. & Roger, S. (2014). Enhancing the Auditor's Report: To What Extent is There support for the IAASB's Proposed Changes?. *American Accounting Association*, 28(4), 719-747.
- André Schreuder's and Hanlie Smuts. (2023). Perspective Chapter: Audit Digitalization - Key Impacts on the Audit Profession. Retrieved December 15, 2022, from https://www.researchgate.net/publication/368267110_Perspective_Chapter_Audit_Digi
- Armstrong, J. S. and T. S. Overton. 1977. Estimating Non-response Bias in Mail Surveys. *Journal of Marketing Research*, 14: 396-402.
- Baskerville, R. F., Hogartaigh, C. O., & Porter, B. A. (2010). The perceived message in the audit report – an experimental exploration. Retrieved from http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1634478
- Bedard, J., Gonthier-Besacier, N., & Schatt, A. (2014, January). Costs and benefits of reporting Key Audit Matters in the audit report: The French experience. In *International Symposium on Audit Research*. Available at: http://documents.escdijon.eu/pdf/cig2014/ACTESDUCOLLOQ_UEDBEDARD_GONTHIER_BESACIER_SCHATT.pdf.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Brasel, K., Doxey, M. M., Grenier, J. H., & Reffett, A. (2016). Risk disclosure preceding negative outcomes: the effects of reporting Critical Audit Matters on judgments of auditor liability. *The Accounting Review*, 91(5), 1345–1362. doi: 10.2308/accr-51380
- Byrd, Terry Anthony., Lewis, Bruce R., & Bradley, Randy V. (2006). IS infrastructure: The influence of senior IT leadership and strategic information systems planning. *Journal of Computer Information systems*. Fall, 101-113.
- Davis, F. D. (1989) Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, 13, 319-339.
- Hair, J. F., Jr., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. 2006. “Multivariate data analysis”. (6th ed). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Josune Amondarain Arteche, M. Edurne Aldazabal Etxeberria and Marcela Espinosa-Pike. (2023). Gender differences in the auditing stereotype and their influence on the intention to enter the profession. Retrieved December 15, 2022, from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S221463502200106X>
- Kautsar Riza Salman and Devi Saidul Hatta. (2020). Professionalism, Leadership Style, Understanding of Governance and Role of Supervision in Affecting Auditor Performance. Retrieved December 15, 2022, from <https://journal.trunojoyo.ac.id/jaffa/>
- Lia Dahlia Iryani. (2017). The Effect of Competence, Independence, and Professional Auditors to Audit Quality. Retrieved December 15, 2022, from <https://journal.unp>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Natsir, Pattawe, Haris, Zahra and Tenripada. (2021). The effects of work experience, ethical profession, and auditor independence on auditing performance of supervisory agency in central sulawesi Indonesia. Retrieved December 15, 2022, from The effects of work experience, ethical profession, and auditor independence on auditing performance of supervisory agency in central sulawesi Indonesia.
- Navid and Hassan. (2022). The effect of auditing quality on companies' value added with emphasis on the mediating role of social responsibility. Retrieved December 15, 2022, from <https://www.researchgate.net/publication/358374961>
- Nicolaou, Andreas I. (2000). A contingency model of perceived effectiveness in accounting information systems: Organizational coordination and control effects. *International Journal of Accounting Information Systems*. 1, 91-105.
- Nofiati Hikmayah and Khoirul Aswar. (2019). The Impact of Factors on the Audit Quality in Indonesia: The Moderating Effect of Professional Commitments. Retrieved December 15, 2022, from https://hrmars.com/papers_submitted/6916/the-impact-of-factors-on-the-audit-quality-in-indonesia-the-moderating-effect-of-professional-commitments.pdf
- Nunnally, Jum C. and Bernstein, Ira H. (1994). *Psychometric Theory*, New York, NY: McGraw Hil.
- Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan. 1970. Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*.
- Sunarmin Sunarmin and Ahmad Junaidi. (2022). Auditor Skill, Work Experience and Professional Skepticism on Performance of Auditors. Retrieved December 15, 2022, from file:///C:/Users/Admin/Downloads/Auditor_Skill_Work_Experience

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Totok Budisantoso, Rahmawati, Bandi and Agung Nur Probohudono. (2017). Audit Opinion Accuracy, Corporate Governance and Downward Auditor Switching: A Study of Association of Southeast Asian Nations Economics Community Retrieved December 15, 2022, from <https://ideas.repec.org/a/eco/journ1/2017-05-61.html>
- Thomas J. Walker. (2021). The quality of the information presented in financial statements is one of the most important topics in the accounting literature. Retrieved December 15, 2022,
- ZoryanaTenyukh, Ulyana Pelekh and Nadiia Khocha. (2022). Application of Digital Technologies in Accounting and Auditing at Enterprises of Ukraine. Retrieved December 15, 2022, from https://www.researchgate.net/publication/366638136_

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

**แบบสอบถาม เรื่อง “การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบต่อระหว่าง การจัดการความรู้ด้าน
คุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี”**

คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบต่อระหว่าง การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญและความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำงานวิจัยตามงบประมาณประจำปี 2567 ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โทรศัพท์ 0-2665-3555

การตอบแบบสอบถามนี้ คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากท่าน โปรดให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกคำถาม เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้มีความถูกต้อง เที่ยงตรง และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ซึ่งข้อมูลการสำรวจนี้ นำมาใช้ประโยชน์ในการวิจัย ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามจะเก็บเป็นความลับ และขยายขอบเขตองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเท่านั้น

ผู้ที่ไม่ประสงค์จะให้ข้อมูล สามารถออกจากแบบสอบถามนี้ได้ทันที แต่สำหรับผู้ประสงค์และยินดีสมัครใจให้ข้อมูล โปรดกรอกแบบสอบถามดังรายละเอียดในแบบสอบถามซึ่งมีทั้งหมด 6 ตอน

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ
- ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานด้วยความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี
- ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี
- ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ

ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจตามคำอธิบายข้างต้นแล้ว และยินยอมตอบแบบสอบถามนี้ด้วยความสมัครใจ

☐ ยินยอม (ตอบคำถามข้อต่อไป)

☐ ไม่ยินยอม (จบ ไม่ต้องตอบแบบสอบถาม)

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณที่ท่านสละเวลาตอบแบบสอบถามชุดนี้ทุกข้อ ทุกตอน อย่างถูกต้อง ครบถ้วน หากท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับแบบสอบถามชุดนี้โปรดติดต่อข้าพเจ้า นางศรีสุดา อินทมาศ หมายเลขโทรศัพท์ : 091-064-4188 หรือ E-mail : srisuda.i@mutp.ac.th

ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางศรีสุดา อินทมาศ

สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 31 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี ☐ 60 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง / หม้าย

4. ระดับการศึกษา

☐ ปวส. ☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก

5. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

☐ ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี ☐ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
☐ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. สถานที่ทำงาน

☐ สำนักงานสอบบัญชี ☐ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรอิสระ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ประสบการณ์ในการทำงานด้านสอบบัญชี

☐ ต่ำกว่า 6 ปี ☐ 6-10 ปี ☐ 11-15 ปี
☐ 16-20 ปี ☐ มากกว่า 20 ปี

8. จำนวนงานที่ได้รับมอบหมายในการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีเฉลี่ยในแต่ละปี

☐ น้อยกว่า 50 งาน ☐ 50-100 งาน ☐ 101-150 งาน
☐ มากกว่า 150 งาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ

การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
คุณภาพงานสอบบัญชี					
1. ท่านได้รับการไว้วางใจจากผู้ใช้งบการเงินว่า ผลการปฏิบัติงานสอบบัญชีของท่าน สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง					
2. ท่านได้รับการยอมรับจากลูกค้าว่ามีการปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่างชัดเจนมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการตรวจสอบที่เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีกำหนด					
3. ท่านตระหนักในปฏิบัติงานสอบบัญชี ต้องกระชับ ครบถ้วน ครอบคลุมประเด็นที่สำคัญ ตรงตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ					
4. ท่านปฏิบัติงานสอบบัญชีได้แล้วเสร็จตรงตามกำหนดเวลาหรือใช้ระยะเวลาน้อยกว่าที่กำหนด สร้างความไว้วางใจและความพึงพอใจแก่ลูกค้าสอบบัญชีเป็นอย่างมาก					
5. ท่านได้รายงานผลการตรวจสอบที่ถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินได้ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน					
คุณภาพของผู้สอบบัญชี					
6. ท่านนำข้อบกพร่องที่ตรวจพบในอดีต มาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่เสมอ					
7. ท่านปฏิบัติกรสอบบัญชีโดยมุ่งเน้นการบูรณาการความรู้ความเข้าใจที่หลากหลายในประเภทและอุตสาหกรรมของธุรกิจที่ท่านเคยตรวจสอบในอดีตมาเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน					
8. ท่านสามารถสื่อสารผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน และเข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ตอนที่ 2 (ต่อ) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ

การจัดการความรู้ด้านคุณภาพที่สำคัญ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
คุณภาพของผู้สอบบัญชี (ต่อ)					
9. ท่านสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากประสบการณ์จริงในการแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ที่ซับซ้อนในการสอบบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
คุณภาพขององค์กร					
10. ท่านสามารถเป็นผู้นำที่ดีสร้างความเชื่อถือให้กับลูกค้าได้					
11. ท่านนำองค์ความรู้ที่ได้รับการอบรม/สัมมนา มาประยุกต์ใช้จริงในการวางแผน ปฏิบัติงาน และควบคุมคุณภาพของงานสอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง					
12. ท่านสามารถสื่อสารกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านความชัดเจน ความถูกต้อง และความเข้าใจตรงกัน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ท่านตระหนักเสมอว่า การปฏิบัติงานการสอบบัญชีที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง การยึดมั่นหลักเกณฑ์ วิธีการ กระบวน และระบบซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นที่สิ่งที่ผู้สอบบัญชีพึงกระทำ เพื่อให้การสอบบัญชีบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ

การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2. ท่านให้ความสำคัญกับการทบทวนและปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องควบคู่กับผลการประเมินความเสี่ยงในแต่ละด้านทั้งภายในและภายนอกของกิจการลูกค้า เพื่อนำมาใช้ในการค้นหาและจัดการเกี่ยวกับความไม่แน่นอนได้อย่างเหมาะสม					
3. ท่านเชื่อมั่นว่าเมื่อมีความผิดปกติควรชะลอการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลในรายงานการเงินจนกว่าจะสามารถรวบรวมหลักฐานหรือข้อมูลเพิ่มเติมได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม					
4. ท่านเป็นผู้ที่ไม่เชื่อถือข้อมูลที่รับมาจากลูกค้าจะสามารถพิสูจน์ได้ว่าข้อมูลนั้นถูกต้องตามควร					
5. ท่านมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ					
6. ท่านมักจะปฏิบัติงานโดยตั้งข้อสงสัยและคำถามอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับงาน และคำชี้แจงที่ได้รับจากฝ่ายบริหารของลูกค้า เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานด้วยความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

ความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ความถูกต้องตามสาระสำคัญอย่างดียเยี่ยม					
1. ท่านให้ความสำคัญกับรายงานการสอบบัญชี ในความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลอย่างสม่ำเสมอและถี่ถ้วน					
2. ท่านต้องปฏิบัติงานสอบบัญชีและนำเสนอรายงานการสอบบัญชีให้เป็นไปตามความเป็นจริงที่ปรากฏชัดเจน					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานด้วยความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

ความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ความถูกต้องตามสาระสำคัญอย่างดีเยี่ยม (ต่อ)					
3. ท่านเขียนรายงานการสอบบัญชีด้วยข้อความที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ เพื่อป้องกันความเข้าใจที่ผิดพลาดของผู้ใช้ข้อมูลอยู่เสมอ					
4. ท่านปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่างมีกระบวนการซึ่งการตรวจสอบเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด					
ยึดถือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม					
5. ท่านปฏิบัติงานสอบบัญชี โดยปราศจากอคติและความลำเอียง คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญอย่างยิ่ง					
6. ในการนำเสนอข้อมูลในรายงานของผู้สอบบัญชี ท่านให้ความสำคัญถึงความเที่ยงตรงและเป็นอิสระของผู้ประกอบวิชาชีพ อันเที่ยงธรรม					
7. ท่านเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินได้อย่างถูกต้องและเพียงพอด้วยความโปร่งใสเที่ยงธรรม					
8. ท่านให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญอย่างยิ่ง					
ความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างเต็มเปี่ยม					
9. ท่านให้ความสำคัญในรายงานการสอบบัญชีที่นำเสนอ โดยมุ่งเน้นถึงความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล ปราศจากข้อบกพร่อง					
10. ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องของความเพียงพอ ครบถ้วนของข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ และค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเหมาะสม ในการนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจ					
11. ท่านควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่ได้รับมอบหมายทุกชิ้นงานโดยสอบทานงานของตนเองและผู้ช่วยสอบบัญชีว่าได้ปฏิบัติงานสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีโดยสมบูรณ์					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานด้วยความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

ความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างเต็มเปี่ยม (ต่อ)					
12. ท่านให้ความสำคัญกับการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจของลูกค้าอย่างเหมาะสมและเพียงพอ เพื่อให้ประกอบการตัดสินใจต่อการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชีอย่างแท้จริง					
การทันต่อเวลาอย่างเหนือชั้น					
13. ท่านมั่นใจว่าในการพิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับจากการนำเสนอรายงานที่ทันต่อเวลากับความเชื่อถือได้ของรายงานนั้นเสมอ					
14. ท่านจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และทันต่อเวลาเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพโดยมุ่งเน้นถึงคุณภาพของงานสอบบัญชี					
15. ท่านปฏิบัติงานสอบบัญชีได้อย่างครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ลดความซับซ้อนซึ่งนำไปสู่การประหยัดเวลาและทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน					
สุดยอดความเป็นผู้นำ					
16. ท่านสามารถรับมือกับแรงกดดัน ความผิดพลาดและความล้มเหลว และนำมาเป็นบทเรียนในการพัฒนาปรับปรุง					
17. ท่านให้ความสำคัญกับการยกย่องชมเชยผู้ร่วมงานเมื่อผลการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายโดยเจตนาอันชัดแจ้ง					
18. ท่านสามารถกระตุ้นจูงใจเพื่อนร่วมงานให้ตั้งเป้าหมายในการทำงานให้สูงขึ้นด้วยความมุ่งมั่นและแน่วแน่					
19. ท่านยึดถือว่าควรกล่าวตักเตือนเมื่อผู้ร่วมงานปฏิบัติงานผิดพลาดเพื่อให้เกิดความระมัดระวังและรอบคอบในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น					

ตอนที่ 4 (ต่อ) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานด้วยความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

ความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
สังสมประสบการณ์การปฏิบัติงาน					
20. ท่านทำความเข้าใจในกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของหน่วยรับตรวจ เป็นสิ่งที่ต้องสังสมผ่านการปฏิบัติงานในบริบทที่แตกต่างกัน					
21. ท่านได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง (CPD) ควบคู่กับการปฏิบัติงานจริง ช่วยเสริมสร้างความรู้และทักษะที่ทันสมัยในงานสอบบัญชี					
22. ท่านให้ความสำคัญถึงการใช้ประสบการณ์ที่หลากหลายจากการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่จะส่งผลให้งานสอบบัญชีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด					
23. ท่านปฏิบัติงานโดยมุ่งเน้นที่จะใช้ความรู้ความสามารถจากการปฏิบัติงานที่ผ่านมาเพื่อพัฒนางานสอบบัญชีในปัจจุบันได้อย่างเหนือชั้น					
ความชำนาญการเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล					
24. ท่านให้ความสำคัญต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้งานสอบบัญชีมีความทันสมัยและได้รับการยอมรับ เกิดความน่าเชื่อถือเพิ่มมากยิ่งขึ้น					
25. ท่านนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อช่วยให้งานตรวจสอบมีคุณภาพและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น					
26. ท่านให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการตรวจสอบและจัดทำเอกสารรายงาน ซึ่งทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประหยัดต้นทุนการตรวจสอบเป็นอย่างมาก					

ตอนที่ 4 (ต่อ) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานด้วยความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี

ความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ความชำนาญการเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล (ต่อ)					
27. ท่านตระหนักถึงการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการสื่อสารข้อมูลทำให้ปฏิบัติงานตรวจสอบข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทันต่อเวลา					

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี					
1. ท่านปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ที่สูงส่งและมีคุณค่า					
2. ท่านใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ วิธีปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพด้วยความมีสติเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถและระมัดระวังรอบคอบ					
3. ท่านปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีรับรองทั่วไปและที่องค์กรกำหนด เพื่อความน่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการได้อย่างดีเยี่ยม					
4. ท่านมุ่งเน้นการนำเสนอข้อมูลและการทำรายงานด้วยความเป็นธรรม รวมทั้งใช้ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ ปราศจากอคติในการปฏิบัติงานและใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจภายใต้ความถูกต้องอันดีงาม					

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
ความรู้ความสามารถ					
5. ท่านพัฒนาความรู้ ศักยภาพทางวิชาชีพของตนอยู่เสมอ สามารถนำความรู้ ศักยภาพที่มีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ดีเยี่ยม					
6. ท่านมีการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานสอบบัญชีมีความทันสมัย ได้รับการยอมรับและมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น					
7. ท่านสามารถวิเคราะห์และทำความเข้าใจ ในมาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด กระบวนการและวิธีการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศใช้					
แรงจูงใจของผู้สอบบัญชี					
8. ท่านรับรู้ถึงบทบาทของงานสอบบัญชีในการเสริมสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน มีส่วนสำคัญในการสร้างแรงจูงใจภายในของผู้ปฏิบัติงาน					
9. ท่านตระหนักถึงความสำเร็จและการบรรลุวัตถุประสงค์ของงานที่รับผิดชอบ โดยการมีทัศนคติเชิงบวกเมื่อเผชิญปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ					
10. ท่านเชื่อมั่นว่าโอกาสความก้าวหน้าในงานสอบบัญชีของตนเอง สอดคล้องกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพอันยอดเยี่ยมของงานที่ตนเองปฏิบัติ มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงาน					
11. ท่านมีความมุ่งมั่นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาตนเอง สะท้อนถึงแรงจูงใจในการยกระดับขีดความสามารถของตนเองในงานสอบบัญชี					

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
ทักษะของผู้สอบบัญชีที่สำคัญ					
12. ท่านใช้ภาษาอย่างชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ให้ข้อมูลถึงสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้อย่างดีเยี่ยม					
13. ท่านมีทักษะในการสื่อสารที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพสามารถนำเสนอข้อความในรายงานการสอบบัญชีในลักษณะที่กระตุ้นให้กิจการตระหนักถึงความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาหรือดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชี					
14. ท่านมีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องของมาตรฐานการบัญชี และสามารถนำไปวิเคราะห์รายการทางบัญชีที่เกิดขึ้น และประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องและยอดเยี่ยม					
15. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจขององค์กรอย่างดีเลิศ					

ตอนที่ 6 ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในปัจจุบัน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านในการตอบ
แบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ภาคผนวก ข

คุณภาพของเครื่องมือ

ตารางที่ 6-1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ค่าความ เชื่อมั่น
คุณภาพงานสอบบัญชี		
1. ท่านได้รับการไว้วางใจจากผู้ใช้งบการเงินว่า ผลการปฏิบัติงานสอบบัญชีของท่าน สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง	0.832	
2. ท่านได้รับการยอมรับจากลูกค้าว่ามีการปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่างชัดเจนมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการตรวจสอบที่เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีกำหนด	0.857	
3. ท่านตระหนักในการปฏิบัติงานสอบบัญชี โดยมีความกระชับ ครบถ้วน ครอบคลุมประเด็นที่สำคัญ ตรงตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ	0.828	
4. ท่านปฏิบัติงานสอบบัญชีได้แล้วเสร็จโดยใช้ระยะเวลาสั้นกว่าที่กำหนด สร้างความไว้วางใจและความพึงพอใจแก่ลูกค้าสอบบัญชีเป็นอย่างมาก	0.701	
5. ท่านได้รายงานผลการตรวจสอบอย่างครบถ้วน ทำให้ผู้ใช้งบการเงินได้ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์	0.898	
รวม		0.874
คุณภาพของผู้สอบบัญชี	0.833	
6. ท่านนำข้อบกพร่องที่ตรวจพบในอดีต มาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่เสมอ		
7. ท่านปฏิบัติการสอบบัญชีโดยมุ่งเน้นการบูรณาการความรู้ ความเข้าใจที่หลากหลายในประเภทและอุตสาหกรรมของธุรกิจที่ท่านเคยตรวจสอบในอดีตมาเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน	0.883	
8. ท่านสามารถสื่อสารผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน และเข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0.878	

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ค่าความ เชื่อมั่น
คุณภาพของผู้สอบบัญชี (ต่อ) 9. ท่านสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากประสบการณ์จริงในการ แก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ที่ซับซ้อนในการสอบบัญชีได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	0.854	
รวม		0.884
คุณภาพขององค์กร 10. ท่านยอมรับการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรส่งผลต่อการ ปรับตัวในการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด	0.850	
11. ท่านนำองค์ความรู้ที่ได้รับการอบรม/สัมมนา มาประยุกต์ใช้ จริงในการวางแผน ปฏิบัติงาน และควบคุมคุณภาพของงานสอบ บัญชีอย่างต่อเนื่อง	0.837	
12. ท่านสามารถสื่อสารกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก องค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านความชัดเจน ความ ถูกต้อง และความเข้าใจตรงกัน	0.888	
รวม		0.821
การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ 1. ท่านตระหนักเสมอว่า การปฏิบัติงานการสอบบัญชีที่ตั้งอยู่บน พื้นฐานของความถูกต้อง การยึดมั่นหลักเกณฑ์ วิธีการ กระบวนการ และระบบซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการสอบบัญชี และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นที่สิ่งที่คุณสอบบัญชีพึงกระทำ เพื่อให้การสอบบัญชีบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0.707	
2. ท่านให้ความสำคัญกับการทบทวนและปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่องควบคู่กับผลการประเมินความเสี่ยงในแต่ละด้านทั้ง ภายในและภายนอกของกิจการลูกค้า เพื่อนำมาใช้ในการค้นหาและ จัดการเกี่ยวกับความไม่แน่นอนได้อย่างเหมาะสม	0.815	

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ค่าความ เชื่อมั่น
การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ (ต่อ)	0.905	
3. ท่านเชื่อมั่นว่าเมื่อมีความผิดปกติควรชะลอการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลในรายงานการเงินจนกว่าจะสามารถรวบรวมหลักฐานหรือข้อมูลเพิ่มเติมได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม		
4. ท่านเป็นผู้ที่ไม่เชื่อถือข้อมูลที่ได้รับมาจนกว่าจะสามารถพิสูจน์ได้ว่าข้อมูลนั้นถูกต้องตามควร	0.871	
5. ท่านมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	0.734	
6. ท่านมักจะปฏิบัติงานโดยตั้งข้อสงสัยและคำถามอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับงาน และคำชี้แจงที่ได้รับจากฝ่ายบริหารของลูกค้า เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0.844	
รวม		0.898
ความเป็นเลิศของคุณภาพงานสอบบัญชี	0.927	
ความถูกต้องตามสาระสำคัญอย่างตีเทียม		
1. ท่านให้ความสำคัญกับรายงานการสอบบัญชี ในความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลอย่างสม่ำเสมอและถี่ถ้วน		
2. ท่านต้องปฏิบัติงานสอบบัญชีและนำเสนอรายงานการสอบบัญชีให้เป็นไปตามความเป็นจริงที่ปรากฏชัดเจน	0.876	
3. ท่านเขียนรายงานการสอบบัญชีด้วยข้อความที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ เพื่อป้องกันความเข้าใจที่ผิดพลาดของผู้ใช้ข้อมูลอยู่เสมอ	0.892	
4. ท่านปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่างมีระบบซึ่งการตรวจสอบเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด	0.889	
รวม		0.916

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ค่าความ เชื่อมั่น
ยึดถือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	0.874	
5. ท่านปฏิบัติงานสอบบัญชี โดยปราศจากอคติและความลำเอียง คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญอย่างยิ่ง		
6. ในการนำเสนอข้อมูลในรายงานของผู้สอบบัญชี ท่านให้ ความสำคัญถึงความเป็นกลาง ความเที่ยงธรรม และความเป็น อิสระของผู้ประกอบวิชาชีพ	0.936	
7. ท่านเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินได้อย่างถูกต้องและเพียงพอ ด้วยความโปร่งใสเที่ยงธรรม	0.928	
8. ท่านให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยง ธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือ บิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญอย่างยิ่ง	0.928	
รวม		0.936
ความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างเต็มเปี่ยม	0.882	
9. ท่านให้ความสำคัญในรายงานการสอบบัญชีที่นำเสนอ โดย มุ่งเน้นถึงความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล ปราศจากข้อบกพร่อง		
10. ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องของความเพียงพอ ครบถ้วน ของข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ และค้นหาหลักฐานการสอบบัญชี อย่างเหมาะสม ในการนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจ	0.916	
11. ท่านควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่ได้รับมอบหมายทุก ชิ้นงานโดยสอบทานงานของตนเองและผู้ช่วยสอบบัญชีว่าได้ ปฏิบัติงานสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีโดยสมบูรณ์	0.878	
12. ท่านให้ความสำคัญกับการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจของ ลูกค้าอย่างเหมาะสมและเพียงพอ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ ต่อการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชีอย่างแท้จริง	0.916	
รวม		0.919

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ค่าความ เชื่อมั่น
การทันต่อเวลาอย่างเหนือชั้น	0.905	
13. ท่านมั่นใจว่าการพิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับจากการนำเสนอรายงานที่ทันต่อเวลากับความเชื่อถือได้ของรายงานนั้นเสมอ		
14. ท่านจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์และทันต่อเวลาเพียงพอประกอบวิชาชีพโดยมุ่งเน้นถึงคุณภาพของงานสอบบัญชี	0.946	
15. ท่านปฏิบัติงานสอบบัญชีได้อย่างครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ลดความซับซ้อนซึ่งนำไปสู่การประหยัดเวลาและทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	0.921	
16. ความเชี่ยวชาญที่ได้รับจากการปฏิบัติงานสอบบัญชีของท่านช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพ ทำให้มีความรวดเร็วและเป็นไปตามกำหนดเวลามากยิ่งขึ้น	0.922	
รวม		0.942
สุดยอดความเป็นผู้นำ	0.909	
17. ท่านสามารถรับมือกับแรงกดดัน ความผิดพลาดและความล้มเหลว และนำมาเป็นบทเรียนในการพัฒนาปรับปรุง		
18. ท่านให้ความสำคัญกับการยกย่องชมเชยผู้ร่วมงานเมื่อผลการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายโดยเจตนาอันซัดแน่น	0.911	
19. ท่านสามารถกระตุ้นใจเพื่อนร่วมงานให้ตั้งเป้าหมายในการทำงานให้สูงขึ้นด้วยความมุ่งมั่นและแน่วแน่	0.883	
20. ท่านยึดถือว่าควรให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะเมื่อผู้ร่วมงานปฏิบัติงานผิดพลาดเพื่อให้เกิดความระมัดระวังและรอบคอบในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น	0.882	
รวม		0.917

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ค่าความ เชื่อมั่น
สิ่งสมประสพการณ์การปฏิบัติงาน	0.868	
21. ท่านอาศัยความรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมผ่านการปฏิบัติงานในบริบทต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทำให้สามารถเข้าใจกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของหน่วยรับตรวจได้อย่างดี		
22. ท่านได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง (CPD) ควบคู่กับการปฏิบัติงานจริง ช่วยเสริมสร้างความรู้และทักษะที่ทันสมัยในงานสอบบัญชี	0.938	
23. ท่านให้ความสำคัญถึงการใช้ประสบการณ์ที่หลากหลายจากการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่จะส่งผลให้งานสอบบัญชีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด	0.922	
24. ท่านปฏิบัติงานโดยมุ่งเน้นที่จะใช้ความรู้ความสามารถจากการปฏิบัติงานที่ผ่านมาเพื่อพัฒนางานสอบบัญชีในปัจจุบันได้อย่างเหนือชั้น	0.929	
รวม		0.933
ความชำนาญการเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล	0.936	
25. ท่านให้ความสำคัญต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้งานสอบบัญชีมีความทันสมัยและได้รับการยอมรับ เกิดความน่าเชื่อถือเพิ่มมากยิ่งขึ้น		
26. ท่านนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อช่วยให้งานตรวจสอบมีคุณภาพและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น	0.946	
27. ท่านให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการตรวจสอบและจัดทำเอกสารรายงาน ซึ่งทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประหยัดต้นทุนการตรวจสอบเป็นอย่างมาก	0.935	

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ค่าความ เชื่อมั่น
ความชำนาญการเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล (ต่อ) 28. ท่านตระหนักถึงการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการสื่อสารข้อมูลทำให้ปฏิบัติงานตรวจสอบข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว	0.935	
รวม		0.954
จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี 1. ท่านปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ที่สูงส่งและมีคุณค่า	0.888	
2. ท่านใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ วิธีปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพด้วยความมีสติเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถและระมัดระวังรอบคอบ	0.938	
3. ท่านปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีรับรองทั่วไปและที่องค์กรกำหนด เพื่อความน่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการได้อย่างดีเยี่ยม	0.951	
4. ท่านมุ่งเน้นการนำเสนอข้อมูลและการจัดทำรายงานด้วยความเป็นธรรม รวมทั้งใช้ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ ปราศจากอคติในการปฏิบัติงานและใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจภายใต้ความถูกต้องอันดีงาม	0.911	
รวม		0.941
ความรู้ความสามารถ 5. ท่านพัฒนาความรู้ ศักยภาพทางวิชาชีพของตนอยู่เสมอ สามารถนำความรู้ ศักยภาพที่มีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ดีเยี่ยม	0.894	
6. ท่านมีการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานสอบบัญชีมีความทันสมัย ได้รับการยอมรับและมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น	0.871	

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ค่าความ เชื่อมั่น
ความรู้ความสามารถ (ต่อ)	0.928	
7. ท่านสามารถวิเคราะห์และทำความเข้าใจ ในมาตรฐานการ รายงานทางการเงินเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด กระบวนการและ วิธีการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศใช้		
8. ท่านมีการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และความ ชำนาญตามมาตรฐานวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างมี ประสิทธิภาพ	0.920	
รวม		0.924
แรงจูงใจของผู้สอบบัญชี	0.938	
9. ท่านรับรู้ถึงบทบาทของงานสอบบัญชีในการสร้างความ น่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน ซึ่งมีส่วนสำคัญในการสร้าง แรงจูงใจภายในของตนเอง		
10. ท่านตระหนักถึงความสำเร็จและการบรรลุวัตถุประสงค์ของ งานที่รับผิดชอบ โดยการมีทัศนคติเชิงบวกเมื่อเผชิญปัญหาใน การปฏิบัติงานอยู่เสมอ	0.937	
11. ท่านให้ความสำคัญโอกาสความก้าวหน้าในงานสอบบัญชีของ ตนเอง สอดคล้องกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพอันยอดเยี่ยม ของงานที่ตนเองปฏิบัติ มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงาน	0.914	
12. ท่านมีความมุ่งมั่นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทาง วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาตนเอง สะท้อนถึงแรงจูงใจใน การยกระดับขีดความสามารถของตนเองในงานสอบบัญชี	0.880	
รวม		0.936
ทักษะของผู้สอบบัญชีที่สำคัญ	0.916	
13. ท่านใช้ภาษาอย่างชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้อข้อมูลรับรู้และ เข้าใจถึงสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้อย่างดีเยี่ยม		

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ค่าความ เชื่อมั่น
ทักษะของผู้สอบบัญชีที่สำคัญ (ต่อ) 14. ท่านมีทักษะในการสื่อสารที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ สามารถนำเสนอข้อความในรายงานการสอบบัญชีในลักษณะที่ กระตุ้นให้กิจการตระหนักถึงความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาหรือ ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชี	0.827	
15. ท่านมีความรู้ความเข้าใจอย่างดีเลิศในมาตรฐานการบัญชี และสามารถนำไปวิเคราะห์รายการทางบัญชีที่เกิดขึ้น และ ประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องและยอดเยี่ยม	0.937	
16. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับ ธุรกิจขององค์กรอย่างดีเลิศ	0.865	
รวม		0.917

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	คัมภีร์ เนตรอัมพร
วันเกิด	วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ.2523
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1337/8 ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 86 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
การศึกษา	ปริญญาโท บธ.ม.(การบัญชี)มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปริญญาตรี บช.บ (การบัญชี-การบัญชีการเงิน)มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
โทรศัพท์	02-665-3555 ต่อ 2345, 092-939-6592
E-mail	Khampee.n@rmutp.ac.th

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	นางศรีสุดา อินทมาศ
วันเกิด	วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2521
สถานที่เกิด	นครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	171/351 ถ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 86 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2542 • ปริญญาตรี บธ.บ. (การบัญชีต้นทุน) สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร พ.ศ. 2545 • ปริญญาโท บธ.ม. (การบัญชีเพื่อการวางแผนและ ควบคุม) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2558 • ปริญญาเอก ประ.ด. (สาขาวิชาการบัญชี) มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
คุณวุฒิอื่น	ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor) ผ่านการทดสอบ โครงการอบรมมาตรฐานรายงานทางการเงินทุกฉบับ สำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพบัญชีทั่วประเทศ (Train the trainer) รุ่นที่ 4 ทั้ง Module 1 และ Module 2 ที่จัดขึ้นโดยสภาวิชาชีพบัญชี ใน พระบรมราชูปถัมภ์
โทรศัพท์	091-064-4188
E-mail	srisuda.i@rmutp.ac.th

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	รณพร พิทักษ์มวลชน
วันเกิด	วันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2528
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1978 ถนนสุขุมวิท ต.สำโรงเหนือ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 86 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
การศึกษา	ปริญญาโท บธ.ม.(การบัญชี)มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปริญญาตรี บข.บ (การบัญชี-การบัญชีการเงิน) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
โทรศัพท์	02-665-3555 ต่อ 2345, 063-669-5925
E-mail	Ronnaphon.p@rmutp.ac.th